A decorative graphic on the left side of the page features a vertical dotted line that curves and loops. Four colored squares are placed at different points along this line: a red square at the top, a green square in the middle, a black square at the bottom left, and a blue square at the bottom right. The text is positioned to the right of the top half of this graphic.

ÖSSZEFOGLALÓ A STRUKTURÁLT PÁRBESZÉD ELSŐ CIKLUSÁRÓL

ÖSSZEFOGLALÓ A STRUKTURÁLT PÁRBESZÉD ELSŐ CIKLUSÁRÓL

eu ^{trio.hu}

eu ^{2010.es}

eu ^{trio.be}

ÖSSZEFOGLALÓ A FIATALOKKAL ÉS
IFJÚSÁGI SZERVEZETEKKEL A
SPANYOL – BELGA – MAGYAR ELNÖKSÉG
ALATT FOLYTATOTT STRUKTURÁLT PÁRBESZÉDRŐL

Szerzők

Ana Martínez Fernandez
Balogh Judit
Esther Artal Garcia
Fekete Zsófia
Laura Hemmati
Lieve Caluwaerts
Szabó Csilla

Az Európai Bizottság
Oktatási és Kulturális
Főigazgatóság
Ifjúságpolitikai
és a Fiatalok Lendületben
Program irányításáért
felelős osztályai

Tervezte

Kelényi Gabriella

Szerkesztette

Balogh Judit
Fekete Zsófia
Szabó Csilla

Magyar nyelvű fordítás

Fekete Zsófia
Szabó Csilla

TARTALOMJEGYZÉK

A magyar elnökség előszava	9	EREDMÉNYEK	33
Az Európai Bizottság előszava	10	Strukturált párbeszéd az Európai Ifjúsági Héten	35
Az Európai Irányítóbizottság előszava	11	A folyamat értékelése és végeredményei	36
Bevezető	12		

MIRŐL IS SZÓL A STRUKTURÁLT PÁRBESZÉD?

Jogi és elméleti alapok	15
Feladatkörök, szereplők és események	16
Tények és adatok	20

ELNÖKSÉGI NÉZŐPONT

Spanyol elnökség: az első szakasz	25
Belga elnökség: a második szakasz	27
Magyar elnökség: a harmadik szakasz	29

MELLÉKLETEK

Állásfoglalások	43
„A fiatalok foglalkoztatása és a társadalmi befogadás” címmel a spanyol elnökség során tartott európai uniós ifjúsági konferencia együttes következtetései (Jerez (Spanyolország), 2010. április 13-15.)	47
A belga elnökség által a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatban szervezett európai ifjúsági konferencia együttes ajánlásai	53
A magyar elnökség által a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatban szervezett európai uniós ifjúsági konferencia eredményei	56
A 2011-ben megrendezett ötödik Európai Ifjúsági Hét strukturált párbeszédéről szóló fórumának eredményei	61
Források	65

A kiadvány szerzői jogai a Nemzeti Erőforrás Minisztériumának Ifjúságügyi Főosztályát illetik. Jelen kiadvány, illetve annak részei nem sokszorosíthatók vagy továbbíthatók semmilyen formában vagy eszközzel a Minisztérium előzetes írásbeli engedélye nélkül. A kiadvány anyagának másolása kizárólag nonprofit, oktatási vagy képzési célt szolgálhat, aminek további feltétele a forrás pontos megjelölése.

Grafika ■ © Kelényi Gabriella
Fotók ■ © Lerner Balázs (Vidoos Media) © Tiny Bogaerts
Magyar nyelvű fordítás ■ © Fekete Zsófia, © Szabó Csilla

© Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Szociális, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkárság, Ifjúságügyi Főosztály, 2011. augusztus

Nemzeti Erőforrás Minisztérium
H-1055 Budapest, Szalay u. 10-14.
Tel: 00 36 1 473-8100

ISBN: 978-963-89477-0-3

Nyomtatva Magyarországon.

Jelen kiadvány a fiatalok és az európai intézmények között zajló strukturált párbeszéd Európai Irányítóbizottságának segítségével és támogatásával készült. Az Európai Irányítóbizottság tagjai voltak az első ciklus során:

Ana Martinez Fernandez (Ifjúsági Intézet, Spanyolország) ■ Antoine Mertzeisen (Európai Ifjúsági Fórum) ■ Armand Meys (A Német Nyelvi Közösség Minisztériuma, Belgium) ■ Balogh Judit (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat, Magyarország) ■ Christine Bernrath (A Német Nyelvi Közösség Nemzeti Ifjúsági Tanácsa, Belgium) ■ Daniel Lostao (Nemzeti Ifjúsági Tanács, Spanyolország) ■ David Wemel (Fiatalok Lendületben Program Nemzeti Iroda - Belgium, Flamand Közösség) ■ Esther Artal Garcia (Ifjúsági Intézet, Spanyolország) ■ Ferencsik Ildikó (Ifjúsági delegált, Magyarország) ■ Françoise Cremer (Minisztérium, Belgium, Francia Nyelvi Közösség) ■ Giorgio Guazzugli-Marini (Európai Bizottság) ■ Isabelle Letawe (A Francia Nyelvi Közösség Nemzeti Ifjúsági Tanácsa, Belgium) ■ Jorgen Hansen (Európai Bizottság) ■ Kris Snick (Európai Ifjúsági Fórum - belga EU-elnökségi összekötő) ■ Lieve Caluwaerts (Kulturális, Ifjúsági, Sport és Médiaügyekért Felelős Minisztérium, Belgium, Flamand Közösség) ■ Marc Niessen (A Német Nyelvi Közösség Nemzeti Ifjúsági Tanácsa, Belgium) ■ Maria Dolores Martinez (Spanyol Nemzeti Ifjúsági Tanács) ■ Márton Balázs (Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Magyarország) ■ Ruska Mónika (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat, Magyarország) ■ Peter Matjasic (Európai Ifjúsági Fórum) ■ Pieter Lietaer (A Flamand Nyelvi Közösség Nemzeti Ifjúsági Tanácsa, Belgium) ■ Ricardo Ibarra Roca (Nemzeti Ifjúsági Tanácsa, Spanyolország) ■ Szabados Viktor (Európai Ifjúsági Fórum - magyar EU-elnökségi összekötő) ■ Szabó Csilla (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat, Magyarország) ■ Thierry Dufour (Fiatalok Lendületben Program Nemzeti Iroda - Belgium, Francia Nyelvi Közösség) ■ Thomas Leigsnering (Fiatalok Lendületben Program Nemzeti Iroda - Belgium, Német Nyelvi Közösség) ■ Xenia Constantinu (Európai Ifjúsági Fórum)

Köszönetnyilvánítás

Külön köszönet illeti az első magyarországi Nemzeti Munkacsoportot, amely jelentősen hozzájárult a strukturált párbeszéd területén a magyar elnökség sikerességéhez. A Nemzeti Munkacsoport tagjai az alábbi személyek voltak:

Balogh Judit (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Baráth Barbara (Ifjúsági Konzultációs Kör) ■ Csóka Dóra (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Déri András (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet) ■ Fekete Zsófia (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Ferencsik Ildikó (Ifjúsági delegált) ■ Hámori Ádám (Magyarországi Református Egyház Ifjúsági) ■ Hámori Zoltán (Demokratikus Ifjúságért Alapítvány) ■ Hegedűs Ágnes (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Márton Balázs (Nemzeti Erőforrás Minisztérium) ■ Márton-Veres Judit Inez (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Molnár Zsuzsa (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet) ■ Pillók Péter (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet) ■ Rafa-Gyovai Tibor (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Ruska Mónika (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Schanda Tamás (Ifjúsági delegált) ■ Simon Imre (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Sófalvi Tímea (Csoportéka Egyesület) ■ Sóti Anett (Ifjúsági Konzultációs Kör) ■ Szabados Viktor (EU-elnökségi összekötő, Európai Ifjúsági Fórum) ■ Szabó Ákos (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet) ■ Szabó Csilla (Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat) ■ Tóth Dóra (Demokratikus Ifjúságért Alapítvány)

A magyar elnökség előszava

Nemzedékről nemzedékre gyorsabban változik a minket körülvevő világ és benne Európa is. A gazdasági, technikai és éghajlati változásokon túl a jövő Európáját gyermekeink és unokáink fogják meghatározni. Nekünk, európai politikusoknak ezért közös a felelősségünk, hogy a következő generációk merre indulnak, és mit visznek magukkal. Közös felelősségünk, hogy gyermekeink által miképp marad fenn a társadalmi szolidaritás, az idősek, az anyák tisztelete, az élet védelme, a hagyományok és a kultúra ápolása, a közösség építése, az elesettek, a rászorulóknak, valamint a fogyatékkal élők megsegítése.

Közös felelősségünk, hogy merre indulnak fiataljaink, és hogy el tudnak-e indulni, hogy lesz-e munkahelyük a pályakezdőknek, lesz-e lakásuk a családot alapítóknak, és fenn tudják-e tartani a jóléti intézményeket. Többek között ezekre a közös európai kérdésekre keresték a választ az elmúlt másfél évben a spanyol-belga-magyar trió elnöksége alatt a fiatalok, a civilek, a kutatók és a politikai döntéshozatalban résztvevők egy olyan fórum keretében, mely a strukturált párbeszéd nevet kapta.

A trió országai sikeresen alakították ki az európai ifjúságpolitika új konzultációs keretét, és egyre növekvő számban sikerült a fiatalokat megszólítani Európa-szerte. Külön sikerként értékelhetjük, hogy a másfél év alatt az összes EU tagállamot sikerült bevonni ebbe a párbeszédbe. A magyar elnökségre hárult az a megtisztelő feladat, hogy a trió elnökséget közös állásfoglalással zárhatta az Ifjúsági Miniszterek Tanácsával a strukturált párbeszéd témájában. A trió partnerek, az Európai Bizottság, az Európai Ifjúsági Fórum mellett köszönet illeti ezért a sikerért a többi tagállamot és a Tanács Főtitkárságot is.

Soltész Miklós

Szociális, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkár, Nemzeti Erőforrás Minisztérium

Az Európai Bizottság előszava

Napjainkra a strukturált párbeszéd az EU ifjúsági stratégiájának szerves részévé vált. A döntéshozók és a fiatalok találkozása révén lehetőség nyílik az ifjúságot érintő szakpolitikák közös és folyamatos felülvizsgálatára. Ez a folyamat valódi alkalmat teremt a fiataloknak arra, hogy hozzájáruljanak a politikai folyamatok tényleges alakításához.

Hosszú utat tettünk meg az elmúlt 18 hónapban. Ezúton is szeretnék gratulálni a spanyol-belga-magyar elnökségi triónak, a nemzeti munkacsoportoknak és az Európai Irányítóbizottságnak az általuk elért eredményekhez. Három sikeres EU Ifjúsági Konferenciát rendeztek a trió elnökség országai, és mind a 27 tagállamban megalakultak a nemzeti munkacsoportok.

Május 19-én az Ifjúsági Miniszterek Tanácsa elfogadta A fiatalok foglalkoztatásáról a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszédéről című állásfoglalást, biztosítva ezzel az első ciklus szakpolitikai eredményét. A 2011. évi Európai Ifjúsági Hét megfelelő alkalmat teremtett arra, hogy a nemzeti munkacsoportok, az Európai Irányítóbizottság és a nemzeti hatóságok képviselői közösen értékeljék a strukturált párbeszédet, és ajánlásokat tegyenek a folyamat fejlesztésére.

Fontosnak tartom a folyamat láthatóságának növelését, és azt, hogy a megújult Európai Ifjúsági Portál legyen a strukturált párbeszéd népszerűsítésének egyik fő eszköze. A folyamat láthatóságának növelésére azonban nemzeti szinten is szükség van. Ezért szeretném arra ösztönözni a konzultációban résztvevő fiatalokat, hogy legyenek a strukturált párbeszéd nagykövetői, és törekedjenek arra, hogy a folyamatba egyre több kortársukat bevonják.

Biztos vagyok abban, hogy a nemzeti munkacsoportok közös erőfeszítéseket fognak tenni annak érdekében, hogy lehetőség szerint minden fiatal részt vehessen a strukturált párbeszédben. Kiemelt figyelmet kell szentelni azokra, akik nem tagjai egyetlen ifjúsági szervezetnek sem. Ez nem csak a konzultáció reprezentativitását, de a párbeszéd hitelességét is növelni fogja.

Örömmel fogadom a leköszönő magyar elnökség kezdeményezését ezen összefoglaló kiadvány létrehozására, amely a strukturált párbeszéd első ciklusának eredményeit összegzi. A kiadvány hasznos referenciaként szolgál, amely remélhetőleg inspiráló hatással lesz mindazokra, akik a strukturált párbeszéd sikeréért dolgoznak az elkövetkező években.

Androulla Vassiliou

Oktatásügyért, Kultúráért, Többnyelvűségért és az Ifjúságért felelős Biztos

Az Európai Irányítóbizottság előszava

Az ifjúságpolitikusok és a fiatalok között zajló strukturált párbeszéd végrehajtásáért felelős Európai Irányítóbizottság a folyamat átfogó irányítására, ellenőrzésére és értékelésére kapott megbízást. Az Európai Irányítóbizottság azzal a céllal jött létre, hogy a strukturált párbeszéd politikai hatása érdekében katalizátorként működjön. Az Európai Irányítóbizottság szerepe úttörőnek számít, hiszen az EU első olyan stabil struktúrájaként működött, amelyet egy fiatalok képviselőit ellátó szervezet, nevezetesen az Európai Ifjúsági Fórum elnökölt.

18 hónappal ezelőtt aligha lehetett volna megjósolni, hogy minden egyes EU tagállamban létrejön majd egy-egy nemzeti munkacsoport, vagy azt, hogy számos konkrét politikai eredménye lesz a folyamatnak. Az eredmények természetüknél fogva bizonyítják, hogy mekkora érték, ha a fiatalokat kérdezzük meg az őket érintő politikák kapcsán. Ezek a kiemelkedő és példa nélküli eredmények mindazon emberek kemény munkáját és elkötelezettségét dicsérik, akik a színpalok mögött dolgoztak, de a végeredmény nem utolsó sorban a fiatalok aktív részvételének is köszönhető.

Élettel töltöttük meg a tanácsi állásfoglalás szavait, amely a strukturált párbeszédet közös és folytonos egyeztető fórumként hozta létre az ifjúsági területen zajló európai együttműködés prioritásai, végrehajtása és utánkövetése területén. Gondozzuk közösen ezt a folyamatot, és tegyünk meg mindent a fejlesztéséért!

Amint a strukturált párbeszéd fiatalok részvételével foglalkozó második ciklusa elkezdődik, a folyamatban résztvevő szereplőkön múlik, hogy tanulnak-e az eddigi tapasztalatokból, fejlesztik-e a folyamatot, igyekeznek-e minél több fiatal bevonni az EU ifjúságpolitikájának alakításába, és hogy mi történik az első ciklus során vállalt döntéshozói kötelezettségekkel.

Az Európai Irányítóbizottság elnökeként örömmre szolgál, hogy kifejezhetem a bizottság tagjainak háláját és köszönetét mindazok számára, akik sikeressé tették a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd első és egyben úttörő ciklusát.

Hatalmas megtiszteltetés és kiváltság, hogy az Európai Irányítóbizottság elnökségi feladatait a jövőben is elláthatom. Szívből remélem, hogy az első ciklus sikeres végkimenetele a jövőbeni eredmények előhírnöke is egyben.

Peter Matjašič

Az Európai Irányítóbizottság elnöke

Bevezető

Ez az összefoglaló egy áttekintés a strukturált párbeszéd első ciklusáról, amely a 2010. január 1-je és 2011. június 30-a közötti időszakban zajlott, Spanyolország, Belgium és Magyarország csoportos elnöksége során. (Jelen összefoglalóban röviden csoportos elnökségnek vagy trió elnökségnek nevezzük azt az időszakot, amikor az Európai Unió Tanácsának elnökségét Spanyolország, Belgium és Magyarország töltötte be.)

Az elnökség célja, hogy számba vegye a fiatalok és a döntéshozók közötti - Az ifjúságpolitika terén folytatott együttműködés megújított keretéről (2010-2018) szóló tanácsi állásfoglalásban foglalt iránymutatásoknak megfelelően folytatott - strukturált párbeszéd első munkaciklusának végrehajtása során szerzett ismereteket és tapasztalatokat. A strukturált párbeszéd megvalósítása során szerzett tapasztalatok körvonalazása alapjául szolgálhat további elemzéseknek, valamint a fiatalokkal 2018-ig folytatandó konzultációk megtervezésének, amint az a fent említett tanácsi állásfoglalásban szerepel.

A párbeszéd folyamatával és szerkezetével kapcsolatos néhány tény, számadat és következtetés kiemelése mellett különös figyelmet kívánunk szentelni a konzultációk eredményeinek is, mivel azokat a fiatalokat érintő szakpolitikák alakítása során figyelembe kellene venni.

A fent említett célok elérése érdekében ez a dokumentum a következő négy fő részre tagolódik: a fiatalok és a döntéshozók közötti strukturált párbeszéd elméleti és jogi hátterének áttekintése, a strukturált párbeszéd megvalósításának, szereplőinek bemutatása, betekintés a három elnökségi ország munkájába, valamint a párbeszéd eredményeiből következő főbb szakpolitikai üzenetek és a lehetséges további kezdeményezések felvázolása. Az összefoglaló tartalmazza a strukturált párbeszéd eddigi legfontosabb eredményeit is: az EU Ifjúsági Konferenciák és az Európai Ifjúsági Hét konklúzióit, valamint a tanácsi állásfoglalást (A fiatalok foglalkoztatásáról a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszédéről).

Bízunk benne, hogy ez az összefoglaló hasznos lesz mindazok számára, akik aktívan részt vesznek a strukturált párbeszéd folyamatában, és minél több fiatalnak segít Európa-szerte abban, hogy megismerje ezt a folyamatot.

Miről is szól a strukturált párbeszéd?

Jogi és elméleti alapok

A Bizottság D-terve a Demokrácia, Dialógus és Diskusszió érdekében

A Bizottság „D-terv” című közleménye kimondja, hogy „... a kommunikáció párbeszéd, nem pedig monológ. Nem csak abban áll, hogy az uniós intézmények tájékoztatják az Unió polgárait, hanem abban is, hogy a polgárok kifejezik véleményüket, aminek alapján a Bizottság meg tudja érteni a bennük élő képet és aggályait. Európa polgárai azt akarják, hogy meghallják a hangjukat Európában, a demokratikus életben való részvételüknek pedig közvetlen hatással kellene lennie az európai szakpolitika-formálásra és annak eredményeire.”

A közlemény továbbá arra ösztönzi az uniós intézményeket, hogy olyan meghatározott célcsoportokkal kommunikáljanak, mint például a fiatalok. A D-terv kimondja, hogy Európában szükség van strukturált módon folytatott párbeszédre, és a fiatalok - akiknek az aktív részvétele alapvető feltétel, ha azt akarjuk, hogy úgy érezzék, hogy az Európai Unió jelentőséggel bír a számukra - az egyik kulcstényezőt jelentik a három „D” szempontjából.

Az Ifjúságügyért felelős miniszterek Tanácsa által elfogadott állásfoglalások (2005-2007)

A fiatalokkal folytatandó strukturált párbeszéd fórumának biztosítása céljából a Miniszterek Tanácsa 2005-ben állásfoglalást fogadott el, amelyben felkérte a Bizottságot és a tagállamokat, hogy alakítsanak ki strukturált párbeszédet a fiatalokkal és az ifjúsági szervezetekkel, az ifjúsági területtel

foglalkozó kutatókkal, valamint a döntéshozókkal. A strukturált párbeszéd szükségességét a Tanács 2006. novemberi állásfoglalása és a Bizottság 2007. szeptemberében elfogadott, „az oktatásban, a foglalkoztatásban és a társadalomban a fiatalok teljes körű részvételének elősegítése” című közleménye is alátámasztotta.

*„Ez a folyamat a társadalmi párbeszédéről szól, és arról, hogy hogyan biztosítsuk a fiatalok részvételét ebben.”
Sonia Triki, Belgium - facilitátor*

A lisszaboni szerződés

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. cikke szerint az Európai Unió fellépésének célja, hogy ösztönözze a fiatalokat arra, hogy részt vegyenek Európa demokratikus életében.

Az EU ifjúsági stratégiája - befektetés és az érvényesülés elősegítése. Megújított nyílt koordinációs módszer a fiatalok előtt álló kihívások és lehetőségek kezelésére

Az EU új ifjúsági stratégiája a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszédet fontos eszköznek tartja az ifjúságpolitika alakítása szempontjából. Az ifjúságpolitika korábbi keretének (2001-2009) eredményeit a strukturált párbeszéd módszereivel értékelték. A párbeszéd részeként fiatalok ezrei

vettek részt online konzultációkban és beszélgetéseken Európa-szerte. A konzultáció utolsó állomásaként a svéd elnökség alatt szervezett EU Ifjúsági Konferencián az EU tagállamaiból, a tagjelölt országokból és az EFTA országokból érkező ifjúsági delegáltak, főigazgatók, kormánytisztviselők, valamint a legkülönbözőbb országokból érkező ifjúsági szakértők egyeztettek az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés új keretéről. A svéd elnökség zárta le a strukturált párbeszéd történetének korábbi fejezetét, az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről szóló tanácsi állásfoglalás elfogadtatásával. Ezzel kezdetét vette a strukturált párbeszéd következő szakasza.

A Tanács állásfoglalása az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010-2018)

Az Európai Unió Tanácsa állásfoglalást fogadott el az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010-2018). A dokumentum meghatározza az Európai Unió ifjúságpolitikájának fő területeit, továbbá a fiatalok, ifjúsági szervezetek és a döntéshozók között az európai ifjúságpolitika kérdéseiről folytatandó párbeszéd kialakítására hív fel. A dokumentum szerint a strukturált párbeszéd olyan eszköz, amely biztosítja, hogy a fiatalok véleményét

figyelembe vegyék az Európai Unió ifjúsággal kapcsolatos szakpolitikáinak meghatározása során. A strukturált párbeszéd végrehajtása munkaciklusokban történik, amelyek során a tagállamok közösen dolgoznak fel egy-egy témát.

A Spanyolország, Belgium és Magyarország alkotta elnökségi trió közösen döntött arról, hogy a trió 18 hónapos elnöksége alatt, azaz 2010-ben és 2011 első félévében a strukturált párbeszéd témája a fiatalok foglalkoztatása legyen. A munkaciklus során három fordulóban került sor a konzultációkra. E fordulók először a tagállamokban zajló, majd azt követően az európai uniós ifjúsági konferenciák során tartott konzultációkból álltak. Utóbbiakon az ifjúsági delegáltak és a döntéshozók találkoztak, hogy együttes következtetéseket fogalmazzanak meg a konzultációs forduló témájával kapcsolatban.

Feladatkörök, szereplők és események

Az Európai Irányítóbizottság

A 2009-ben elfogadott tanácsi állásfoglalás értelmében a spanyol-belga-magyar elnökségi trió, az Európai Ifjúsági Fórum és az Európai Bizottság létrehozta az Európai Irányítóbizottságot, a strukturált párbeszéd folyamatát koordináló testületet. Ez a bizottság dönt arról, hogy a konzultációk keretében miről kérdezzék meg a fiatalokat, majd értékeli a strukturált párbeszéd végrehajtását. Tájékoztatja a konzultációval kapcsolatban az EU tagállamokat, valamint összesíti a nemzeti konzultációk eredményeit.

Alakuló ülések

A minisztériumok, a Fiatalok Lendületben Program nemzeti irodái és az ifjúsági tanácsok képviselői (Magyarország esetében utóbbi szerepet az ifjúsági szervezetek hivatalos

*„Jelenleg a fiatalok foglalkoztatási helyzete a legfontosabb téma Európában.”
Xenia Constantinou - az Európai Irányító Bizottság elnöke*

a hosszú előkészítő szakasz elengedhetetlen volt a testület hivatalos összehívása előtt, amelyre 2010 januárjában került sor. Az Európai Irányítóbizottság tagjai ekkor állapodtak meg a strukturált párbeszéd lebonyolításának gyakorlati alapelveiről, többek között a feladatmegosztásról és az ütemezés kérdéseiről az elnökségi trió 18 hónapos időszakára vonatkozólag.

Kezdetben sokkal több volt a kérdés, mint a válasz. Alapvető fontosságú, ugyanakkor időigényes folyamat volt a strukturált párbeszéd közös értelmezése, a „közös nevező” kialakítása. Az egyeztető beszélgetéseknek és az előkészítő munkának köszönhetően azonban végül mindenki valódi közös munkának érezhette a projektet, a folyamat elejétől egészen annak lezárásig.

Az Európai Irányítóbizottság összetétele

Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010-2018) szóló tanácsi állásfoglalás III. számú mellékletével összhangban az Európai Irányítóbizottság tagjai:

- a trió elnökség országaiból az ifjúsági ügyekért felelős minisztériumok, a Nemzeti Ifjúsági Tanácsok és a Fiatalok Lendületben Program nemzeti irodáinak képviselői;
- az Európai Bizottság képviselői;
- az Európai Ifjúsági Fórum képviselői.

Az első Európai Irányítóbizottság megalakulásakor figyelembe vették Belgium különleges alkotmányjogi helyzetét (a flamand, vallon és német nyelvű közösség önállóan delegálható 3-3 tagot a tagállam képviselőjére). Emellett az Európai Ifjúsági Fórum által kijelölt elnökségi összekötő is részt vett a testület ülésein. Ennek következtében a bizottság teljes létszáma ebben az időszakban 20 fő volt.

delegáltja töltötte be) már 2009-ben megkezdtek az előkészítő munkákat az Európai Ifjúsági Fórummal, valamint az Európai Bizottsággal együttműködve. Ez

Az Európai Irányítóbizottság elnökét és titkárát az Európai Ifjúsági Fórum adta, míg az alelnöki tiszteket a soros elnökségi feladatokat ellátó ország képviselője töltötte be. A bizottság, saját döntése értelmében, a konszenzusos megegyezésre törekedett. A tagok megegyezése szerint a bizottság rendszerint 3 héttel a soron következő EU Ifjúsági Konferencia előtt, majd azt követően ült össze, a strukturált párbeszéd folyamatos nyomon követése érdekében.

Az Európai Irányítóbizottság feladatai

Az Európai Irányítóbizottság legfőbb feladatának a strukturált párbeszéd folyamat koordinálása, támogatása, ellenőrzése, valamint kommunikációja tekinthető. A bizottság a folyamat átfogó koordinációjáért felel, és a nemzeti munkacsoportok számára útmutatásokat ad. Ez a testület dönt a nemzeti konzultációk vezérfeladatairól, a konzultációk eredményei pedig az EU Ifjúsági Konferenciák alapjául szolgálnak.

Az Európai Irányítóbizottság a politikai eredmények katalizátoraként is fontos szerepet tölt be. A tagok mindent megtesznek annak érdekében, hogy az egyes konzultációs körök eredményei minél szélesebb körben ismertté váljanak.

A nyilvánosság biztosítása érdekében a bizottság változatos módon járt el. A rendelkezésre álló szűk anyagi erőforrások nem tették lehetővé, hogy létrehozzanak egy, a strukturált párbeszédéről szóló önálló weboldalt. Ez megnehezítette ugyan a folyamattal kapcsolatos kommunikációt, de a különböző szereplők rendkívül leleményesen használták a már meglévő csatornáikat és saját eszközeiket, például az elnökségi honlapokat vagy az Európai Ifjúsági Fórum weboldalát.

*„Mindannyian hozzá akarunk tenni valamit a folyamathoz, mindannyian beszélni akarunk ezekről a témákról, és minannyian szeretnénk megérteni a többiek nézőpontját is.”
Falko Mohrs, Németország - ifjúsági delegált*

Nemzeti Munkacsoportok

Az Európai Irányítóbizottsághoz hasonlóan nemzeti munkacsoportok megalakítására vonatkozó javaslatokat is tartalmaz az **ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010-2018)** szóló tanácsi állásfoglalás III. számú melléklete.

A nemzeti munkacsoportok felelősek azért, hogy a fiatalok részvételi lehetőségét biztosítsák, az adott ország helyzetét is figyelembe véve. A fiatalok nemzeti szintű részvételének eredményeként lehet az EU Ifjúsági Konferenciákat érdemleges tartalommal megtölteni, hiszen ezeken az európai szintű eseményeken a fiatalok véleménye alapján zajlik az egyeztetés. Ennek megfelelően a nemzeti szintű konzultációk témája ugyanaz, mint az EU Ifjúsági Konferenciáké. Az Európai Irányítóbizottság mindhárom fázisban – a soron következő EU Ifjúsági Konferenciát hónapokkal megelőzően – úgynevezett vezérkérdéseket fogalmazott meg a nemzeti munkacsoportok számára. A fiatalok válaszait a nemzeti munkacsoportok gyűjtötték össze az EU tagállamaiban. Ezek alapján állították össze a nemzeti jelentéseket, amelyeket eljuttattak az Európai Irányítóbizottság részére. A bizottság ezeket a jelentéseket összegezve készítette el azokat a háttérdokumentumokat, amelyeket a soron következő EU Ifjúsági Konferencia műhelyein közösen dolgoztak fel a fiatalok és a döntéshozók.

A fiatalok részvételének biztosítása érdekében a nemzeti munkacsoportok feladata volt az is, hogy az EU Ifjúsági Konferenciákra felkészítsék a résztvevőket. Ennek megfelelően az EU Ifjúsági Konferenciákon olyan fiatalok vettek részt, akik a saját országukban a nemzeti konzultációs folyamatba is bekapcsolódtak már.

EU Ifjúsági Konferenciák - Jerez de la Frontera, Leuven & Louvain-la-Neuve, Gödöllő & Budapest

Az EU Ifjúsági Konferenciák – vagy, ahogy korábban neveztek őket, az EU Ifjúsági Események – hosszú idő óta részét képezték az EU-elnökség ifjúsági programjainak. Ezen felül

a konferenciák a strukturált strukturált párbeszéd folyamatának nélkülözhetetlen fórumai. Ezek az alkalmak lehetőséget teremtenek a fiatalok számára az elnökségi időszakok során, hogy adott témák kapcsán megoszthassák véleményüket a politikai döntéshozókkal. Az elmúlt évek során számos Ifjúsági Esemény került megrendezésre. Ezeket, számos értékük és eredményeik elismerése mellett, sokszor kritikával is illették, mert a résztvevők gyakran véletlenszerűen kerültek kiválasztásra, vagy nem kaptak megfelelő előzetes felkészítést. Az Ifjúsági Események nagy nyilvánosságot kaptak ugyan, de valódi párbeszédre viszonylag ritkán teremtettek alkalmat.

A spanyol-belga-magyar elnökségi időszak az úgynevezett trió elnökségek úttörőjének tekinthető. Az újszerű megközelítés, amely már a cseh és a svéd elnökségi időszak alatt megkezdődött, nagyszerű lehetőséget nyújtott a koncepció megváltoztatására, és arra, hogy a szükséges irányváltás már a kezdetekben megtörténhessen. A leginkább figyelemre méltó és legmarkánsabb különbséget az jelentette a korábbiakhoz képest, hogy a trió által megrendezett EU Ifjúsági Konferenciákon az ifjúsági delegáltak és a miniszteriumok képviselői közös műhelyekben vettek részt, ahol megpróbálták összeegyeztetni a különböző álláspontokat és közös nevezőre jutni egy-egy kérdés kapcsán. Hangsúlyoznunk kell, hogy a műhelymunka alapját minden esetben a nemzeti konzultációk összegzései adták.

Facilitátorok, riportörök és szakértők

Az Európai Irányítóbizottság felkérésére az Európai Ifjúsági Fórum létrehozott egy kilenc facilitátorból álló állandó csoportot, akik az elnökségi ország facilitátoraival kiegészülve látták el feladataikat a 18 hónapos időszak során.

A facilitátorokból álló támogató struktúra elsődleges feladata az EU Ifjúsági Konferencia műhelyeinek irányítása,

“Nagyon fontosnak tartom, hogy mind a döntéshozók, mind az ifjúsági delegáltak részt vesznek a folyamatban.”
Anemone Birkebaek, Dánia
- ifjúsági delegált

bár tagjai egyértelműen hozzájárultak a strukturált párbeszéd módszertani fejlesztéséhez és a folyamatának fenntartásához is európai szinten. Az állandó facilitátorok feladata továbbá, hogy a konferenciákon használatos módszertant megosszák az adott elnökség által felkért, és csak az adott Ifjúsági Konferencián résztvevő facilitátorokkal. Ők szakértőként vagy trénerként vettek részt a különböző, a strukturált párbeszédhez kapcsolódó, helyi szinten megvalósuló eseményeken is (szemináriumok, konzultációk stb.).

Az EU Ifjúsági Konferenciák esetében szakértők és riportörök is felkérést kaptak különböző feladatok ellátására. A szakértők a munkacsoportokban kritikai reflexióikkal, szakmai háttéranyagokkal és hasznos információkkal gazdagították a beszélgetéseket. A riportörök a műhelyek eredményeinek összesítésében működtek közre, amelyek a következő konzultációs forduló kiindulópontjává vagy a politikai végeredmény alapjává szolgáltak.

Pénzügyi kérdések

Összességében elmondható, hogy az Európai Irányítóbizottság és a támogató struktúrák munkája kapcsán felmerült költségeket a rendelkezésre álló forrásokból közösen fedezték a trió elnökség országai, az Európai Bizottság és az Európai Ifjúsági Fórum. A nemzeti munkacsoportok a Fialatok Lendületben Program pénzügyi forrásaira is támaszkodhattak a nemzeti pénzügyi támogatás, illetve sok esetben az önkéntes munka mellett.

Fialatok Lendületben Program

A Fialatok Lendületben Program számtalan módon támogatja a strukturált párbeszéd megvalósulását. Ebben főként 5.1-es kategóriának – a fiatalok és az ifjúságpolitikai döntéshozók találkozási – van kiemelt szerepe. Az 5.1 pályázati kategória támogatja a fiatalok, az ifjúsági munka terén aktív szerepet vállalók, valamint az ifjúságpolitikai döntéshozók együttműködéseit, szemináriumait, illetve a strukturált párbeszéd folyamatát. A strukturált párbeszéd helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű szeminárium, konferencia

és egyéb esemény keretein belül valósulhat meg. Ezeknek az eseményeknek a célja, hogy alkalmat teremtsenek az érintett felek közötti párbeszédre. Emellett lehetővé teszik, hogy a résztvevők megfogalmazzák elvárásaikat, és konkrét lépéseket tegyenek azok teljesülése érdekében. A Fialatok Lendületben Program a strukturált párbeszéd folyamatához kapcsolódó egyéb kezdeményezéseket is finanszíroz. Ilyen például az EU Ifjúsági Konferencia, amely a soros elnökség szerepét betöltő tagállamban kerül megrendezésre, vagy az Európai Ifjúsági Hét eseményei.

Ez az irány összecseng azzal az elképzeléssel, mely szerint a Program egy eszköz az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés támogatására. A pénzügyi támogatáson túl a Fialatok Lendületben Program lehetővé teszi bármelyik projektgazda számára, hogy megvalósítsa egyéni elképzeléseit, például ifjúsági csereprogramok, önkéntes tevékenységek vagy képzési és hálózatépítési projektek formájában. Emellett hozzájárul azoknak a céloknak a teljesüléséhez, amelyeket **az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010-2018)** szóló tanácsi állásfoglalásban határoztak meg.

További információ a Fialatok Lendületben Programról az alábbi honlapon érhető el:

http://ec.europa.eu/youth/youth-in-action-programme/doc74_en.htm

A Program, amely a 2007 és 2013 közötti időszakot öleli fel, jó irányban halad a kitűzött célok elérése terén. Az első négy éves periódus végén az alábbi eredményekről lehet beszámolni:

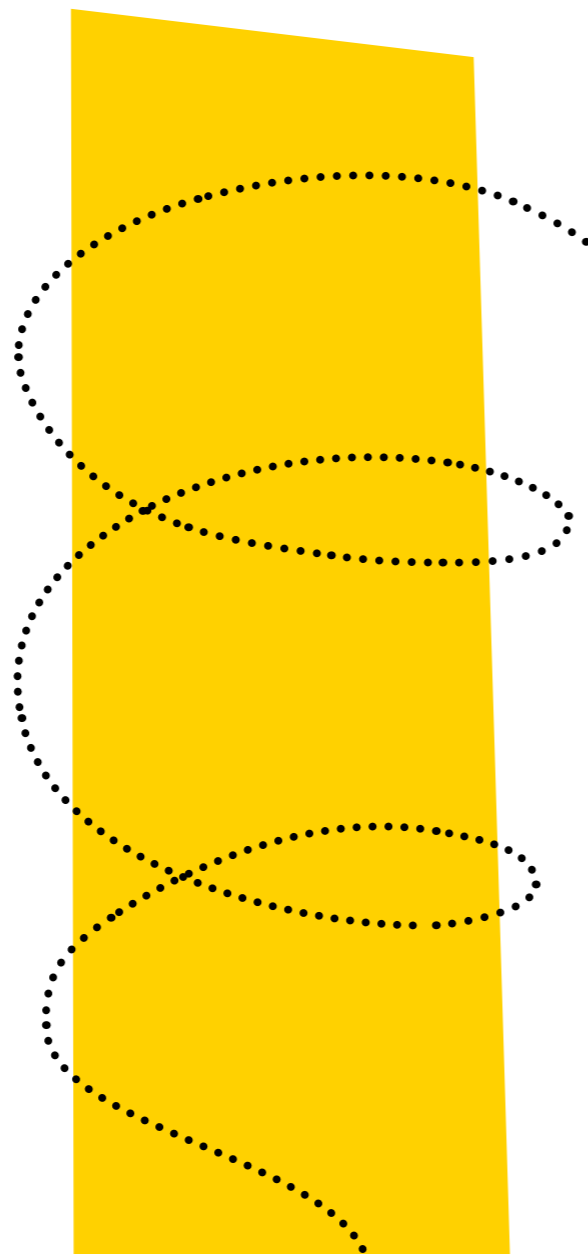
- több mint 527 000 résztvevő (ebből 390 000 fiatal és 137 000 fiatalokkal foglalkozó szakember) 2007 és 2010 között;
- 30 100 támogatott projekt; évente körülbelül 20 000 projektgazda (civil szervezetek, informális csoportok, közintézmények, stb.).

Tények és adatok...

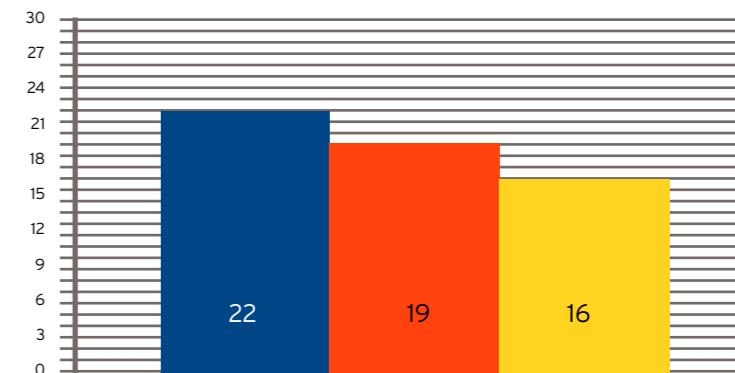
...a Nemzeti Munkacsoportokra vonatkozólag

A strukturált párbeszéd első ciklusa során figyelemreméltó eredmények születtek. Mind a 27 tagállam részt vett a konzultációkban legalább egy félév során, és a szoros határidő ellenére mindenhol sikerült létrehozni a nemzeti munkacsoportokat is. A párbeszéd tartalmát tekintve nagy mennyiségű és kiemelkedő minőségű adat került feldolgozásra. Számos nemzeti munkacsoport sikeresen vonta be a fiatalokat helyi, regionális és országos szinten is, biztosítva ezáltal azt, hogy a fiatalok valóban képviseltesék magukat a politikai döntéshozatal minden egyes lépésénél.

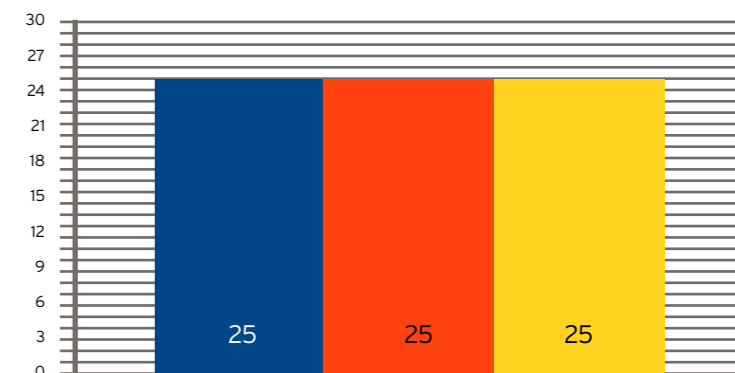
Első szakasz 2010. január 1. - 2010. június 30.

- A résztvevő EU-s tagállamok
- A résztvevő EU-s tagállamok, amelyekben a Nemzeti Munkacsoportok megalakultak
- A résztvevő EU-s tagállamok, amelyekben a Nemzeti Munkacsoportok elküldték a beszámolót.

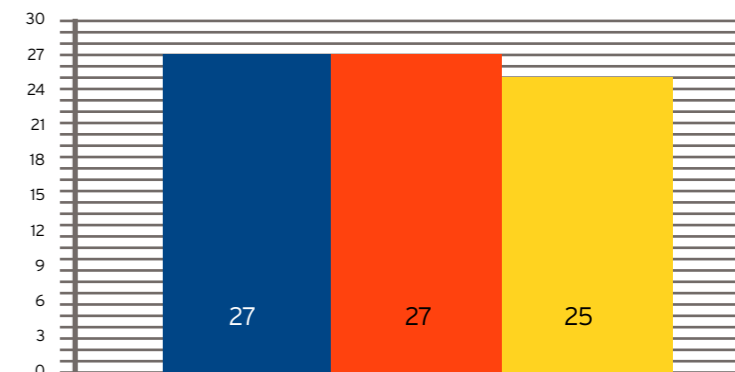
Második szakasz 2010. július 1.- 2010. december 31.

- A résztvevő EU-s tagállamok
- A résztvevő EU-s tagállamok, amelyekben a Nemzeti Munkacsoportok megalakultak
- A résztvevő EU-s tagállamok, amelyekben a Nemzeti Munkacsoportok elküldték a beszámolót.

Harmadik szakasz 2011. január 1. - 2011. június 30.

- A résztvevő EU-s tagállamok
- A résztvevő EU-s tagállamok, amelyekben a Nemzeti Munkacsoportok megalakultak
- A résztvevő EU-s tagállamok, amelyekben a Nemzeti Munkacsoportok elküldték a beszámolót.

... a konzultációk során alkalmazott módszerekről

A nemzeti munkacsoportok különböző módszerekkel gyűjtik az információkat. Mindegyik munkacsoport olyan sajátos technikákat használ, amely az adott ország helyzetéhez leginkább igazodik. Az információgyűjtés leggyakrabban használt módszerei az első ciklus alatt az alábbiak voltak:

1. **Személyes beszélgetés** - találkozók lebonyolítása a résztvevő fiatalokkal
2. **A rendelkezésre álló adatok másodelemzése** - a meglévő tanulmányok, kutatások stb. eredményeinek összegyűjtése és másodelemzése
3. **Kérdőívek** - online lekérdezés, stb.

A „*személyes beszélgetés*” módszerét alkalmazva a nemzeti munkacsoportok számos, a fiatalok foglalkoztatási helyzetét tárgyaló találkozót szerveztek. Ez a módszer bizonyult a legalkalmasabbnak arra, hogy nagy mennyiségű releváns információt gyűjtsenek egy kisebb mintára alapozva. A konzultációk első fázisa folyamán ez volt a legnépszerűbb módszer, amelynek egyik legnagyobb előnye, hogy az EU Ifjúsági Konferenciákra már nemzeti szinten felkészíti a fiatalokat. A találkozók, beszélgetések résztvevői közvetlenül is tapasztalatokat szerezhettek az érdekképviselő területén. Ugyanakkor meg kell említeni, hogy az ilyen jellegű találkozók szervezésének lehetőségét behatárolja a rendelkezésre álló idő, pénz és egyéb erőforrások, ami korlátozott mintavételt eredményez.

Nagyobb mintavételt tett lehetővé „*a rendelkezésre álló adatok másodelemzésére*” alapozott módszer. A korábbi kutatási eredmények, tanulmányok összegyűjtése jó módszer arra, hogy minőségi információkat és átfogó képet kapjunk a fiatalok helyzetéről, hatékony az időráfordítás szempontjából, és kisebb anyagi befektetést igényel. Azonban tény, hogy a fiatalokat ezzel a módszerrel nem lehet közvetlenül bevinni a konzultációba, akik így kevésbé érzik magukénak a folyamatot. Ez a módszer kevésbé átlátható, és megnehezíti a helyi és a regionális szintű adatok figyelembe vételét.

A „*kérdőív*” használata volt a leghatékonyabb módszer a fiatalok elérésére helyi és regionális szinten, és arra is alkalmas, hogy a részvételen alapuló folyamat aktív szereplőivé tegye a fiatalokat. Emellett segít abban, hogy új információk kerüljenek napvilágra a fiatalok problémáiról. A módszer legnagyobb hátránya abban rejlik, hogy a kérdőívben megfogalmazott kérdések korlátozzák annak végeredményét. Ha a fiatalok számára valóban fontos témák nem jelennek meg a kérdőívben, akkor az eredmények sem fogják tükrözni a fiatalok tényleges meggyőződését, véleményét.

A különböző módszerek egyidejű használata a legcélravezetőbb a fiatalok ötleteinek és véleményének összegyűjtésére. Azok a nemzeti munkacsoportok, amelyek több módszerrel egyidejűleg dolgoztak, nagyobb mintavétellel tudták alátámasztani az eredményeket, és változatosabb összetételű volt az általuk megkérdezett fiatalok köre is. Habár ez a megközelítés több időt és erőforrást igényel, az eredmények tükrében hatékonysága vitathatatlan.

Mindhárom fent említett módszert tovább lehet fejleszteni a következő ciklusok során, annak érdekében, hogy a lekérdezés minél inkább célirányos legyen, és minőségi információkat eredményezzen. A módszerek továbbfejlesztésére azért is szükség van, hogy a strukturált párbeszéd folyamatába minél több fiatal tudjon bekapcsolódni. Minél inkább összpontosított és összehangolt a nemzeti konzultációk lebonyolítása, annál nagyobb lehetőség van arra, hogy pontos eredmények szülessenek.

Összességében mindhárom konzultáció sikeresnek tekinthető. Jelentős előrelépések történtek a konzultációk kiterjesztése és a minőség javítása terén. A ciklus lezárásáig a szükséges struktúrák kialakítása is megtörtént az összes tagállamban. A nemzeti munkacsoportok képesek voltak megszólítani a fiatalokat, és értékes eredményeikkel hozzájárultak a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos prioritások megfogalmazásához. Ezek a prioritások közvetlen hatást gyakoroltak a politikai döntéshozókra.

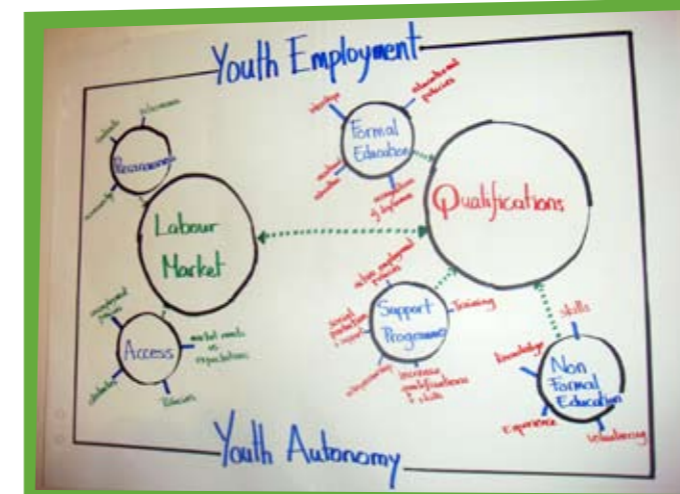
Elnökségi

nézőpont

Spanyol elnökség: az első szakasz

A kezdetek

A spanyol elnökség indította útnak a fiatalok foglalkoztatásáról szóló strukturált párbeszédet. Az Európai Irányítóbizottság megalakulása után került sor a nemzeti munkacsoportok létrehozására, amelyeknek a feladata a konzultációs folyamat megszervezése és lebonyolítása az adott tagállamban.

A trió elnökség előzetes megállapodásának megfelelően, az első konzultációs kör során a fiatalok foglalkoztatása kapcsán felmerülő főbb kihívások azonosítása és a legfontosabb cselekvési irányok meghatározása volt a cél. Ennek megfelelően a fiatalokat arra kérték, hogy:

- elemezzék a helyzetet, és azonosítsák azokat a kihívásokat, amelyekkel a munkanélküli fiatalok szembesülnek;
- határozzák meg azokat a prioritásokat és fő cselekvési irányokat, amelyeket a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatban európai szinten kellene kezelni.

A trió elnökség megállapodása szerint, a spanyol szakaszt követő belga elnökség során már a fiatalok foglalkoztatási helyzetére vonatkozó ajánlások megfogalmazása került a konzultációk középpontjába. Végül, a magyar elnökség alatt, már a teljes folyamat összefoglalására és lezárására helyezték a hangsúlyt, és rangsorolták az eredményeket, amelyek a trió elnökség közös szakpolitikai következtetéséhez nyújtottak alapot.

A konzultáció

A Jerez de le Fronteraban 2010. április 13. és 15. között rendezett EU Ifjúsági Konferencia előtt a legtöbb tagállamban lefolytatták a nemzeti konzultációkat a fiatalokkal. A konzultációk eredményei szolgáltak a konferencia háttéranyagául az alábbi hat tematikus munkacsoportban:

1. A fiatalok foglalkoztatása és annak hatása a fiatalok autonómiájára. Belépés a munkaerőpiacra.
2. A vállalkozói tevékenység és az önfoglalkoztatás a fiatalok körében.
3. Munkakörülmények és esélyegyenlőség. A magánélet és a munka összehangolása.
4. Képzés és oktatás, egész életen át tartó tanulás, mobilitás. Innováció, kreativitás és az új információs és kommunikációs technológiák használata.
5. Társadalmi párbeszéd, részvétel és a munkavállalók jogai.
6. Társadalmi kohézió és befogadás.

A konferencia

A konzultáció eredményeinek összesítése után több mint 200 fiatal valamint az ifjúsági ügyekért felelős miniszteriumok képviselői megkezdték a közös munkát. A beszélgetéseknek aktív résztvevői voltak az illetékes európai szintű

intézmények, többek között az Európai Parlament, az Európa Tanács, az Európai Ifjúsági Fórum és az Európai Bizottság különböző főigazgatóságainak képviselői.

„Először van példa rá, hogy az ifjúsági ügyekben érintett döntéshozók részt vesznek a fiatalokkal alkotott párbeszédben, annak érdekében, hogy közös nevezőre jussanak.”

Esther Artal Garcá,
Spanyolország – Fiatalok Lendületben Program Nemzeti Iroda

déseket a konferencia és a várható eredmények kapcsán. A konferencia hivatalos megnyitójára április 13-án délelőtt került sor. Egy, a témában jártas szakértő vitaindító előadását követően az Európai Irányítóbizottság elnöke ismertette az első szakasz eredményeit. Ezt követően a résztvevők hat tematikus munkacsoport közül választhattak, majd kisebb csoportokban folytatták a megbeszéléseket. A következő nap plenáris ülésén a munkacsoportok eredményeit egy-egy, a munkában résztvevő ifjúsági delegált és döntéshozó mutatta be. A plenáris ülésen Androulla Vassiliou EU-biztos és Bibiana Aído miniszter is jelen voltak, és reagáltak a strukturált párbeszéd első fordulóját lezáró együttes következtetésekre.

Az eredmények

A plenáris ülésen prezentált eredmények összesen 31 prioritást és cselekvési irányt határoztak meg. Ezek megoszlása a munkacsoportok szerint a következőképpen alakult:

- a fiatalok foglalkoztatása és annak hatása a fiatalok autonómiájára. Belépés a munkaerőpiacra: 6 prioritás;
- a vállalkozói tevékenység és az önfoglalkoztatás a fiatalok körében: 5 prioritás;

- munkakörülmények és esélyegyenlőség. A magánélet és a munka összehangolása: 5 prioritás;
- képzés és oktatás, egész életen át tartó tanulás, mobilitás. Innováció, kreativitás és az új információs és kommunikációs technológiák használata: 6 prioritás;
- társadalmi párbeszéd, részvétel és a munkavállalók jogai: 5 prioritás;
- társadalmi kohézió és befogadás: 4 prioritás.

Szakpolitikai eredmények

A 18 hónapos trió elnökség közösen elérni kívánt politikai eredményein túl a spanyol elnökség számára kulcsfontosságú volt, hogy a strukturált párbeszéd folyamat első részeredményét is szakpolitikai szintre emelje valamilyen formában. Ezt a célt szem előtt tartva használta fel a konferencia eredményeit a spanyol elnökség, és elfogadtatott egy **tanácsi állásfoglalást a fiatalok aktív be fogadásáról: a munkanélküliség és a szegénység elleni küzdelemről**. Az állásfoglalást szakértői szinten az EU ifjúságügyi munkacsoportja készítette elő (ez a munkacsoport készíti elő az EU Oktatási, Ifjúsági és Kulturális Ügyek Tanácsának üléseit).

A spanyol elnökség az EU Ifjúsági Konferenciát követően beemelt egy olyan bekezdést az állásfoglalás végső tervezetének szövegébe, amely a Konferencia együttes következtetése in alapult. Az EU ifjúságügyi munkacsoportjának tagjai széles körben támogatták ezt a javaslatot, majd **a fiatalok aktív be fogadásáról: a munkanélküliség és a szegénység elleni küzdelemről szóló tanácsi állásfoglalás** 2010. május 11-én került elfogadásra. A Tanács ülésén az állásfoglalás elfogadása előtt az ifjúsági ügyekért felelős spanyol miniszter a kollégái előtt is ismertette a spanyol EU Ifjúsági Konferencia eredményeit.

A Tanács formális ülésén kívül a spanyol elnökség időszakában a miniszterek informális ebédjére is sor került. Az eseményen részt vett Vassiliou biztos asszony, a trió elnökség valamint a korábban elnöklő Svédország ifjúsági ügyekért felelős miniszterei és ifjúsági delegáltjai, és az Európai Irányítóbizottság elnöke (egyben az Európai Ifjúsági Fórum al-

elnöke). Az informális találkozó legfőbb célja az volt, hogy a folyamatban lévő strukturált párbeszédet a legmagasabb politikai szinten értékeljék, megvizsgálják a spanyol elnökség időszakában tett lépéseket, majd számba vegyék a során következő elnökség teendőit.

Belga elnökség: a második szakasz

Hosszú távú folyamat a hosszú távú politikai hatás érdekében

A folyamat kezdő lökését Spanyolország adta meg a nemzeti konzultációk első köre és a Jerez de la Frontera-ban megrendezett EU Ifjúsági Konferencia révén, ahol a résztvevők azonosították a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos legfontosabb kihívásokat.

A belga elnökség ezt követően átvette a stafétabotot, és a fiatalok foglalkoztatásáról szóló strukturált párbeszéd folyamata kapcsán a minőségi eredmények elérését tűzte ki célul. Az elnökség a politika figyelmét is fel akarta hívni a folyamatra. A leuveni EU Ifjúsági Konferencia közös ajánlások megfogalmazását tette lehetővé, és a következő stratégiai célokat tűzte ki:

- a különböző (nemzeti) konzultációk eredményeinek összegzése;
- minél jobban elősegíteni, hogy hatásos és egyértelmű konklúziók szülessenek, amelyeket politikai szintre lehet emelni;
- annak feltérképezése, hogy hogyan tud az ifjúsági munka eredményesen hozzájárulni a strukturált párbeszéd során előtérbe került kérdések megoldásához.

Úton a következtetések felé

Az EU Ifjúsági Konferencia helyszínének kiválasztásakor nem véletlenül esett a választás Leuvenre. Leuven egy olyan egyetemi város, ahol nagyon sok fiatal érintenek a konferencia által tárgyalt témák, mint például az oktatás és a munka világa közötti átmenet, az első (diák)munka, a kompetenciák elismertése, vagy a (társadalmi) párbeszédben való részvétel, stb.

A konferencia 250 résztvevője ezeket a témákat tárgyalta Leuvenben, 2010. október 2. és 4. között. Az EU tagállamokból és a Fiatalok Lendületben Program programországaiából érkező delegációk tagjai a nemzeti konzultációkban résztvevő fiatalok, a minisztériumokban dolgozó köztisztviselők és a Fiatalok Lendületben Program (FLP) nemzeti irodáinak képviselői voltak.

Az EU Ifjúsági Konferencia a plenáris megnyitó üléssel kezdődött, ezt követően a főigazgatók, az ifjúsági delegáltak valamint az FLP nemzeti irodáinak képviselői különböző műhelyekben folytatták a munkát.

A résztvevők saját szerepükről és elvárásairól beszélgettek a facilitátorok által irányított műhelyekben, akik ismertették velük a folyamatot és a konferencia végeredményével kapcsolatos elvárásokat. A következő napot az összes résztvevő tematikus műhelyekben tölthette, ahol a cél a különböző álláspontok összehangolása volt. A tapasztalt facilitátorok, a szakértők és a riportörök keményen dolgoztak, hogy végül tartalmas konklúziók szülessenek. A műhelyek mindegyikét közösen vezette egy nemzetközi és egy belga facilitátor. Az általános riportör az utolsó napon, a plenáris ülésen ismertette a műhelymunkák eredményeként született konklúziókat. Mivel ezek

„Amikor a fiatalok munkanélküliségéről van szó, nagyon fontos, hogy maguk a fiatalok jöjjenek el, és elmagyarázzák, hogy mit várnak a politikai döntéshozóktól, valamint az EU-tól. Pontosan ez történt az elmúlt pár napban.”

Pascal Smet, Belgium
– Oktatás- és Ifjúságügyi Miniszter

testesítették meg az ifjúsági delegáltak és a döntéshozók közötti párbeszéd eredményét, **közös következtetések** nek hívjuk őket.

Nyolc fontos téma a fiatalok foglalkoztatása kapcsán

A leuveni EU Ifjúsági Konferenciát megelőzően az EU legtöbb tagállamában konzultáltak a fiatalokkal a fiatalok foglalkoztatási helyzetét illetően. A nyolc műhely tematikus háttérdokumentumai a nemzeti szintű konzultációk eredményeiből álltak össze.

A nyolc téma a következő volt:

1. A fiataloknak nyújtott tájékoztatás, támogatás és tanácsadás

Hogyan lehetne javítani a fiataloknak nyújtott tájékoztatás, támogatás és tanácsadás minőségén, hogy megkönnyítsék a fiatalok munkaerő-piacra történő belépését, munkavállalóként vagy vállalkozóként?

2. A kompetenciák elismerése

Hogyan lehet a nem-formális tanulás és a mobilitási tapasztalat során elsajátított kompetenciákat elismertetni?

3. Szociális védelem

Hogyan lehet megelőzni, hogy a fiatalok bizonytalan helyzetbe kerüljenek, és hogyan lehet biztosítani számukra a szociális ellátórendszerbe való belépést?

4. Átlépés az oktatásból a munkaerőpiacra

Milyen lépéseket kellene tenni az oktatásból a munkaerőpiacra történő zökkenőmentes átlépés biztosítása érdekében, a minőségi szakmai gyakorlatokat is beleértve?

5. A megkülönböztetés elleni küzdelem

Hogyan lehet küzdeni a megkülönböztetés ellen, a minőségi munkához, a támogató programokhoz és az információhoz való hozzáférés terén?

6. A fiatalok részvétele a társadalmi párbeszédben

Hogyan lehet biztosítani a fiatalok részvételét a társadalmi párbeszéd folyamatában?

7. A magánélet és a munka összehangolása

Milyen erőfeszítéseket kellene tenni a magánélet és a munka összehangolásának támogatása érdekében?

8. Az ifjúsági munka szerepe

Hogyan tud az ifjúsági munka hozzájárulni a fiatalok foglalkoztatási helyzetének javításához?

A politikai eredmények felé haladva...

A belga elnökség célul tűzte ki, hogy a Leuvenben végzett munka eredményeit lefordítsa a politika nyelvére is, és így módon terjessze azokat az Európai Unió Oktatási, Ifjúsági és Kulturális Tanácsa elé. Ennek érdekében az EU Ifjúsági Konferencia ajánlásai oly módon kerültek megfogalmazásra, hogy a tanács munkát is megalapozhassák.

Ahhoz, hogy ezt az ambiciózus, de kézzelfogható eredményt elérjék, világos és átlátható visszacsatolási rendszert kellett kialakítani. A konferencia szervezői egy olyan rendszert fejlesztettek ki, amely a műhelyek során megfogalmazott véleményeket és döntéseket úgy tudják visszaadni, hogy azok a riportörök (félre) értelmezéseitől mentesek legyenek. A műhelymunkák félidejénél az úgynevezett „vélemények tere” - egy módszer, amelynek keretében minden műhely poszterek segítségével prezentálta a résztvevők által közösen megfogalmazott konklúziókat - volt hivatott kiszűrni az ellentmondásokat és következtetlenségeket az ajánlások végső megfogalmazását megelőzően.

A végső eredmények megszületéséért a szerkesztői csoport felelt. A csoport tagjai a „vélemények terét” lebonyolító

„Mindenki részt vesz Európa jövőjének alakításában, de legfőképpen az európaiak.”
Pascal Smet, Belgium
- Oktatás- és Ifjúságügyi Miniszter

tó két facilitátor, az Európai Ifjúsági Fórum és a Belga Ifjúsági Tanácsok képviselői, valamint Dr. Howard Williamson általános riportör voltak. Az ő feladatuk volt az ajánlások megszerkesztése és a végső szöveg következetes megfogalmazása. Az EU Ifjúsági Konferencia záró ülésén az általános riportör mutatta be a végeredményt, a műhelyek résztvevőivel kiegészülve.

Androulla Vassiliou, az ifjúsági területért felelős biztos, Andor László, a foglalkoztatási ügyekért felelős biztos, valamint Pascal Smet, a flamand ifjúsági miniszter, egyben a belga elnökség alatt az Európai Unió Ifjúsági Tanácsának elnöke is jelen volt az eseményen, és számos egyéb VIP vendég és döntéshozó hallgatta végig a helyszínen az ajánlásokat. Mind a miniszter, mind a biztosok kifejtették álláspontjukat a strukturált párbeszéd, valamint az EU Ifjúsági Konferencia folyamata és végeredményei kapcsán. Egy gesztus értékű meghívással fejezték ki azt, hogy figyelembe kívánják venni az ajánlásokat: a konferencia egyik ifjúsági delegáltját is meghívták a tanácsülésre, akitől a tanács tagjai közvetlenül értesülhetnek az eredményekről.

A tanácsülésig vezető út

A belga elnökség 2010. november 18-án és 19-én rendezte meg a tanácsülést. Az ifjúsági ügyekért felelős miniszterek november 19-én délután tárgyalták az őket érintő ügyeket.

Az ülés előtt egy informális ebéd keretein belül egyeztettek az EU Ifjúsági Konferencia ajánlásaival kapcsolatban. Ez az informális ebéd rendszerint a miniszterek, a biztos, az ifjúsági delegáltak és az Európai Bizottság közötti magas szintű találkozó, mely megfelelő alkalmat teremt arra, hogy bizonyos témákat a lehető legmagasabb szinten vitassanak meg. Dr. Howard Williamson professzor, az EU Ifjúsági Konferencia általános riportöre szintén részt vett ezen az ebéden.

A november 19-ei formális ifjúsági tanácsülés programja szintén tartalmazott egy programpontot a strukturált párbeszédéről. Smet miniszter ismertette kollégáival a struk-

turált párbeszéd időszakai eredményeit, valamint az EU Ifjúsági Konferencia 40 ajánlását. Kiemelkedő és rendkívüli eseménynek számít, hogy az Európai Ifjúsági Fórum képviselője, valamint a három belga Ifjúsági Tanács által kijelölt képviselő ismertethette az eredmények egy-egy részét.

Magyar elnökség: a harmadik szakasz

Civil részvétel, fiatalok részvétele a strukturált párbeszéd folyamatában tagállami szinten

Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről szóló állásfoglalást az Európai Unió Tanácsa 2009 novemberében fogadta el. Az állásfoglalás III. számú mellékletében „a tagállamok felkérését kapnak, hogy

„Nagyon élénk volt az eszmecsere a műhelyek közötti szünetekben, annak érdekében, hogy ne a végzetek legyenek az eredmények között. Úgy vélem, a résztvevők nagyon odafigyeltek egymás munkájára.”

Óri Beáta, Magyarország - facilitátor

támogassák egy kisméretű nemzeti munkacsoport létrehozását. Ezek a munkacsoportok adott esetben használhatják a meglévő struktúrákat, és többek között az ifjúsági ügyi minisztériumok, a nemzeti ifjúsági tanácsok, a helyi és regionális ifjúsági tanácsok, valamint az ifjúsági szervezetek képviselői, továbbá az ifjúsági munka területén tevékenykedők, különböző háttérű fiatalok és az ifjúságkutatók vehetnének részt bennük.” Magyarország azzal a kihívással szembesült, hogy nincs hivatalos nemzeti ifjúsági tanácsa. A megoldást két ifjúsági delegált kinevezése jelentette, akiket az oktatási és ifjúsági ernyőszervezetek valamint az egyházak és a parlamenti pártok ifjúsági szervezetei közösen delegáltak.

A fentiek arra ösztönözték a frissen megalakult nemzeti munkacsoportot, hogy kreatív módszerekkel érjenek el minél több fiatal a nemzeti konzultációk során. Az alapötlet az volt, hogy olyan programokat és struktúrákat hozzon létre a nemzeti munkacsoport, amely a kortársak közötti kommunikációra épül. Az alapelv az volt, hogy a strukturált párbeszéd csak többféle, kvalitatív és kvantitatív módszertan ötvözésével vezethet megfelelő eredményekhez. Kérdőívek kifejlesztése és a rendelkezésre álló adatok másodelemzése mellett lehetőség nyílt arra is, hogy a fiatalok saját kortársaikat kérdezzék meg egy informális ifjúsági csoport, az Ifjúsági Konzultációs Kör létrehozásával. A Kör teljes mértékben nyitott volt bármely fiatal számára, később pedig a strukturált párbeszéd magyarországi folyamatában résztvevő fiatalok informális szervezetévé fejlődött a kezdeményezés. A Kör elindításának célja a kortárs fiatalok bevonása volt, de hamarosan a strukturált párbeszéd egyik legfontosabb kommunikációs csatornáját biztosító platformává fejlődött.

Strukturált párbeszéd európai kontextusban, a magyar elnökség során

A magyar elnökség folyamán, a harmadik konzultációt követően kellett a folyamat addigi eredményeit olyan szakpolitikai

üzenetekkel alakítani, amelyek támpontot adhatnak az európai szintű ifjúságpolitikai döntéshozatalhoz. A tagállami konzultációk során rangsorolni kellett a korábbi EU Ifjúsági Konferenciák ajánlásait, és konkrét cselekvési terveket kellett javasolni ezek megvalósítására.

A magyarországi EU Ifjúsági Konferenciát 2011. március 1. és 4. között rendezték meg Gödöllőn és Budapesten. A trió elnökség tapasztalatait figyelembe véve, a magyar elnökség hasonló módszertannal és megközelítéssel dolgozott, mint a spanyol és belga kollégák. A nemzeti konzultációk eredményeiből állították össze azokat a háttérdokumentumokat, amelyek megalapozták a műhelyekben zajló tematikus munkát, a következő témákban:

- tájékoztatás és tanácsadás;
- a kompetenciák elismerése;
- szociális védelem;
- az oktatásból a munkaerőpiacra való átlépés;
- a megkülönböztetés elleni küzdelem;
- pénzügyi követelmények;
- a magánélet és a munka összehangolása;
- az ifjúsági munka szerepe.

A konferencia műhelymunkáit a támogató struktúra facilitátorai, valamint 9 magyar facilitátor segítette. Az állandó facilitátorok mind a három EU Ifjúsági Konferencián részt vettek. Így biztosították a korábban megszerzett tapasztalatok beépítését, valamint hozzájárultak ahhoz, hogy minőségi eredmények szülessenek. A konferencia végső következtéseit az állandó riportörökből álló csoport szerkesztette. A munkában részt vett Dr. Howard Williamson, Dr. Manfred Zentner, Wootsch Péter, Marius Ulozas a facilitátorok állandó támogató csoportjából, és Antoine Mertzeisen az Európai Ifjúsági Fórum részéről.

A magyar elnökség feladata volt, hogy a három konzultáció eredményeit szakpolitikai eredménnyé formálja, amire egy tanácsi állásfoglalás elfogadtatásával nyílt lehetőség. Az állásfoglalás közvetlenül épít azokra a konklúziókra,

amelyeket a fiatalok és a döntéshozók a magyar EU Ifjúsági Konferencián fogalmaztak meg. A végső következtetések alapján a magyar elnökség a trió másik két tagjával közösen, az európai szintű intézményekkel és szervezetekkel egyetértésben nyújtotta be a **fiatalok foglalkoztatásáról a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszédéről** szóló tanácsi állásfoglalást. Az állásfoglalás magában foglalta a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos legfontosabb üzeneteket. Emellett tartalmazta azokat a javaslatokat, amelyek a strukturált párbeszéd megvalósítására, azaz a fiatalok és a döntéshozók közötti kommunikáció egyik eszközeinek használatára adtak visszajelzést. A Tanács 2011. május 19-én fogadta el az állásfoglalást. A hivatalos tanácsulást megelőzően a magyar, belga, lengyel valamint dán ifjúsági delegáltak és miniszterek egy informális megbeszélést tartottak az Európai Bizottság, a Tanács Főtitkárság és az Európai Ifjúsági Fórum képviselőivel közösen. Egy villásreggeli keretében értékelték a strukturált párbeszéd első másfél évének eredményeit.

Ágazatokon átívelő megközelítés

Az ifjúságpolitika egy olyan szakterületnek számít az Európai Unióban, amely ágazatokon átívelő megközelítést igényel. A magyar elnökség fontosnak tartotta, hogy a struk-

turált párbeszédrel és a konzultációkkal kapcsolatos információkat és eredményeket ne csak az ifjúsági területen terjessze, hanem más, a fiatalokhoz kapcsolódó szakterületeket is bevonjon a folyamatba. Az ágazatokon átívelő megközelítés erősítése érdekében a konzultáció eredményeit különböző tanácsi formációk ülésein is bemutatta. Így a témával olyan fórumokon is foglalkoztak, mint a Sport Tanácsi Munkacsoport, az Oktatási Bizottság, a Tanács foglalkoztatáspolitikáért felelős munkacsoportja és a Foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszterek Tanácsülése. Fontos eredménynek tekinthető, hogy az EPSCO tanácsi következtetéseket fogadott el az **Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek a fiatalok foglalkoztatásának előmozdításával történő megvalósítása** címmel, amelyben hivatkoznak az ifjúsági terület strukturált párbeszéd folyamatára.

Tekintettel a strukturált párbeszéd átfogó témájára - amely a fiatalok foglalkoztatása volt, - a magyar elnökség kiemelten fontosnak tartotta a foglalkoztatási szakterület tájékoztatását és az azzal való szoros együttműködést. Ennek érdekében a Nemzeti Erőforrás Minisztérium képviselői részt vettek „Az állami foglalkoztatási szolgálatok új szerepe a fiatalok munkavállalási lehetőségeinek bővítésében” című konferencián. Itt kerültek bemutatásra a magyarországi EU Ifjúsági Konferencia eredményei az állami foglalkoztatási szolgálatok európai vezetői előtt is.

„A legfontosabb kérdés mindig az, hogy mindkét fél hajlandó-e együttműködni, és ha igen, akkor meg is teszi-e.”

Peter Matjasic,
Európai Irányítóbizottság - elnök

Eredmények

Strukturált párbeszéd az Európai Ifjúsági Héten

Az EU Ifjúsági Stratégiája (2010-2018) szerint a strukturált párbeszéd nem csak a tagállamokban, nemzeti szinten illetve az EU Ifjúsági Konferenciákon jelenik meg, hanem az Európai Bizottság által másfél évente szervezett Európai Ifjúsági Héten is központi szerepet kap.

A fiatalok foglalkoztatásáról szóló strukturált párbeszéd 18 hónapos periódusát a magyarországi EU Ifjúsági Konferencia zárta, amelyet 2011 márciusában rendeztek Budapesten és Gödöllőn. Ennek megfelelően, az Európai Irányítóbizottsággal folytatott egyeztetést követően megállapodás született arról, hogy az Európai Ifjúsági Héten a strukturált párbeszéd témája maga a párbeszéd értékelése legyen. Ezáltal lehetővé vált, hogy a résztvevők - visszatekintve az első ciklusra - összevessék tapasztalataikat, kapcsolatokat építsenek, és megosszák egymással véleményüket a strukturált párbeszéd folyamatát illetően.

Az ötödik alkalommal megrendezett Európai Ifjúsági Héten is folytatódott tehát a strukturált párbeszéd, az Európai Bizottság által szervezett brüsszeli események során. A műhelymunkáknak és a beszélgetéseknek a Régiók Bizottsága adott helyet 2011. május 16. és 18. között.

A 29 nemzeti munkacsoport delegáltjai, az Európai Irányítóbizottság tagjai és a tagállamok minisztériumainak képviselői is jelen voltak a brüsszeli rendezvényen, hogy összegezzék a strukturált párbeszéd első másfél éves periódusát, amely a fiatalok foglalkoztatása köré épült. Így vált lehetővé a különböző szereplők számára, hogy áttekintsék, miként lehet javítani a folyamaton. A műhelymunkák

alapja az a kérdőív volt, amelynek segítségével a nemzeti munkacsoportok az Ifjúsági Hetet megelőzően értékelték a strukturált párbeszéd másfél éves periódusát, az Európai Irányítóbizottság felkérésére.

A facilitátorokkal együtt mintegy 137 résztvevője volt a beszélgetéseknek, amelyek 6 tematikus műhelyben folytak, az alábbi témákban:

- a nemzeti munkacsoportok és a támogató struktúra összetétele;
- a strukturált párbeszéd láthatósága;
- a strukturált párbeszéd folyamat kiszélesítése;
- a folyamat eredményeinek továbbvitele és nyomon követése;
- a strukturált párbeszéd folyamat átadása a következő trió elnökség országainak;
- a strukturált párbeszéd folyamat fejlesztése.

Mindegyik műhelyben foglalkoztak a konzultációs folyamatok technikai sajátosságaival is.

Az egyes műhelymunkák eredményeként 45 ajánlást fogalmaztak meg közösen a résztvevők, a strukturált párbeszéd jövőbeli fejlesztése érdekében. Ezeket az ajánlásokat egy politikai fórum keretében mutatták be, amelyen részt vett Androulla Vassiliou, az oktatásügyért, kultúráért, többnyelvűségért és ifjúságért felelős biztos, Soltész Miklós, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium szociális, család- és ifjúságügyért felelős államtitkára és Peter Matjasic, a strukturált párbeszédért felelős Európai Irányítóbizottság elnöke.

A fórum keretében Androulla Vassiliou biztos asszony kiemelten foglalkozott azokkal az ajánlásokkal, amelyek a strukturált párbeszéd reprezentativitását és láthatóságát emelték ki. A biztos kiemelte, hogy az Európai Ifjúsági Portál átalakítása folyamatban van, amely hamarosan hozzájárulhat a strukturált párbeszéd láthatóságának növeléséhez. Vassiliou asszony a nemzeti munkacsoportokat felkérte arra, hogy minél több fiatalt vonjanak be a párbeszédbe

a saját országukban. Hozzátette, a nemzeti munkacsoportok feladata, hogy az adott országban az ifjúsági tanácsok tagjain kívül a többi fiatal is be tudják vonni a folyamatba. Így módon a strukturált párbeszéd egy kétirányú folyamatá válhat: egyrészt a nemzeti munkacsoportok és az EU döntéshozói között, másrészt a nemzeti munkacsoportok és a fiatalok között is kapcsolatot teremthet.

Mind ezek után Andor László szociális és foglalkoztatáspolitikai biztos találkozott a résztvevőkkel, hogy közösen vitassák meg azokat az eredményeket, amelyek a budapesti EU Ifjúsági Konferencián születtek a fiatalok foglalkoztatásának témájában.

A folyamat értékelése és végeredményei

Az első szakasz megmutatta a gyakorlatban, hogyan lehet a fiatalok véleményét sikeresen lefordítani a szakpolitika nyelvére. A konzultáció lebonyolításával kapcsolatban – a fiataloktól a nemzeti hatóságokig, az EU intézményektől a civil szervezetekig – a folyamatban résztvevő összes szereplő egyetértett abban, hogy a következő elnökségi triók során az első ciklus tapasztalatait figyelembe véve a strukturált párbeszéd fejlesztésére és javítására kell törekedni.

A nemzeti szinten lezajlott konzultációk összesített eredményeit a döntéshozók (minisztériumi szintű képviselők) és a fiatalok az EU Ifjúsági Konferenciákon vitatták meg. Az általuk megfogalmazott közös konklúziók számos olyan területet és prioritást emelnek ki, amelyek meghatározóak az európai fiatalok számára. A ciklus végén, a magyar elnökség időszaka alatt a kulcsfontosságú eredmények két tanácsi dokumentumba is belekerültek (**Tanácsi Állásfoglalás a fiatalok foglalkoztatottságáról a fiatalokkal folyta-**

tott strukturált párbeszédéről; Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek a fiatalok foglalkoztatásának előmozdításával történő megvalósítása – a Tanács következtetései). A két dokumentum tükrözi az ifjúsági ügyekért és a foglalkoztatásért felelős miniszterek elkötelezettségét az iránt, hogy a folyamat során előtérbe került témákkal érdemben foglalkozzanak, figyelembe véve az EU tagállamainak diszkrécionális jogát arra, hogy a két érintett szakpolitikai területen saját hatáskörükben cselekedhetnek. Mindhárom EU Ifjúsági Konferencia következtetései megtalálhatóak a magyar elnökség tájékoztatójában, amelyet a Tanács számára készített a strukturált párbeszéd áttekintése céljából.

Az Európai Ifjúsági Héten szintén több magas rangú EU-hivatalnok vett részt, a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos kérdésekre irányítva a figyelmet. A fiataloknak lehetősége nyílt arra is, hogy kérdéseiket közvetlenül a politikusoknak tegyék fel a Hét alkalmából rendezett vitákon.

Európai Ifjúsági Hét, 2011. május 16 – 21.

2011. május 17-én Európa ifjúsági fővárosában, Antwerpenben került sor a Mozgásban az Ifjúság kezdeményezés prioritásával kapcsolatos vitára. A fiatalokkal folytatott eszmecsere rész vett Androulla Vassiliou, oktatásügyért, kultúráért, többnyelvűségért és az ifjúságért felelős európai biztos, valamint José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke is. A vita során kitértek a felsőoktatás minőségének és relevanciájának témakörére, a tanulási mobilitás fontosságára, valamint szó volt arról is, hogy a fiatalokat hogyan lehet támogatni a vállalkozó készségük fejlesztésében és a foglalkoztatási helyzetük javításában. A 2011-es Európai Ifjúsági Hét előtt megjelent friss Eurobarometer felmérés szerint az európai fiatalok 53%-a szeretne egy másik európai országban dolgozni. Ennek ellenére többségük az anyagi nehézségek miatt nem folytat külföldi tanulmányokat.

„Elégedett vagyok a 18 hónapos folyamattal. Hosszú időszak volt, de azt gondolom, hogy letettünk valamit az asztalra.”
Vesna Milošević, Szlovénia – ifjúsági delegált

A Régiók Bizottságában május 18-án, a fiatalokkal folytatott vitát megelőzően Andor László, a foglalkoztatásért, szociális ügyekért és társadalmi befogadásért felelős EU biztos mondott beszédet. Kifejtette, hogy 2012-ben fel kívánják vázolni a szakmai gyakorlat minőségi keretrendszerének alapjait. Az erre vonatkozó igény mindhárom, a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos EU Ifjúsági Konferencián megfogalmazódott. Az Európai Bizottság az érintettekkel a következő időszakban konzultációkat folytat majd a keretrendszer kapcsán.

Tanácsi Állásfoglalás a fiatalok foglalkoztatásáról a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszédéről, 2011. május 19.

A strukturált párbeszéd első ciklusa során a magyar elnökség alatt fogadta el az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sport Tanács **A fiatalok foglalkoztatásáról a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszédéről** című állásfoglalást. A dokumentum a strukturált párbeszéd folyamatát méltatja, emellett annak fejlesztését javasolja.

Az állásfoglalás utal a strukturált párbeszéd folyamatának végső következtetéseire, és megfogalmazza annak szükségességét, hogy a tagállamok és az Európai Unió létrehozzák a kommunikáció és az együttműködés megfelelő csatornáit a fiatalokkal foglalkozó szakpolitikák és tevékenységek támogatására. Az állásfoglalás a Budapesten megrendezett magyar EU Ifjúsági Konferencia nyolc következtetése közül ötöt tartalmaz. Ez a konferencia jelentette a strukturált párbeszéd első ciklusának lezárását, illetve az itt megfogalmazott végső következtetések a spanyol és a belga elnökség alatt rendezett Ifjúsági Konferenciák eredményeit is tükrözik. Az egyes körök eredményeit fokozatosan finomították az első ciklus során. A munkaerőpiacra belépő fiatalok támogatásának fontossága, a minőségi információk és a karrier tanácsadás szükségessége az oktatás minden szintjén, a

„A fiatalok munkanélkülisége a döntéshozók és az ifjúság közös problémája. Elengedhetetlen, hogy közösen dolgozzunk azért, hogy a legjobb megoldást megtaláljuk.”
Ana Martínez Fernández,
Spanyolország – Egészségügyi, Szociálpolitikai és Egyenlőségi Minisztérium, Igazgató helyettes

magánélet és a munka összehangolása, valamint az ifjúsági munka és a nem-formális tanulás hozzáadott értéke mind olyan témák, amelyeket a jerezi, leuveni és a budapesti konferenciák eredményei is kiemeltek.

A ciklus utánkövetésével kapcsolatban az állásfoglalás felhívja a figyelmet az eredmények szakpolitikai gondozásának szükségességére. Emellett kiemeli annak fontosságát, hogy a fiatalok is megfelelő visszajelzést kapjanak a folyamat eredményeiről. A jövőben remélhetőleg tovább folytatódik a párbeszéd arról, hogyan lehet az eredmények gyakorlatba való átültetését hatékonyabban ellenőrizni. Az állásfoglalás ezen túl előírja, hogy a strukturált párbeszéd értékelése a 2012-es EU Ifjúsági Jelentés része legyen.

Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek a fiatalok foglalkoztatásának előmozdításával történő megvalósítása – a Tanács következtetései, 2011. június 17.

A Foglalkoztatási Tanács következtetései megszületése bizonyítja a strukturált párbeszéd résztvevőinek és lebonyolítóinak sikerét az eredmények szektorok közötti megismertetése terén. A nemzeti szintű konzultációk, valamint az ezeket követő három ifjúsági konferencia közös következtetései számos területtel foglalkoztak a fiatalok foglalkoztatását érintően. A következtetések elismerik a strukturált párbeszédéről szóló tanácsi állásfoglalást, csakúgy, mint a budapesti EU Ifjúsági Konferencia alatt folytatott párbeszédet, valamint a három ifjúsági konferencia végkövetkeztetéseit.

A spanyol-belga-magyar trió elnökség keretében megrendezett EU Ifjúsági Konferenciák következtetéseiben is szereplő javaslatok az alábbiak: a munkaerőpiacra kapcsolatos politikák fiatalokra vonatkozó területeinek bővítése, a munkaerőpiac szegmentálása, az EU által nyújtott támogatások felhasználása, a fiatalokkal való konzultáció a Nemzeti Reform Programok tervezésekor, a szektorok közötti együttműködés erősítése, és a szakmai

gyakorlatok minőségi keretrendszerének megteremtése. A Mozgásban az Ifjúság kezdeményezésben felvetett „Ifjúsági Garancia” ötlete szintén összecseng a tanácsi következtetésekkel, annak érdekében, hogy integrálják a fiatalokat az oktatás, a képzés és a munkaerőpiac világába.

„Az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek a fiatalok foglalkoztatásának előmozdításával történő megvalósítása - a Tanács következtetései” című dokumentum felkéri az Európai Bizottságot, hogy 2014-re adjon útmutatást egy olyan minőségi keretrendszer eszközeit illetően, amely a minőségi szakmai gyakorlatok megvalósulását segítené elő. Most a tagállamokon a sor, hogy továbbvigyék a folyamatot és végrehajtsák azokat a lépéseket, amelyek az általuk elfogadott tanácsi dokumentumok ajánlásaira és a megfogalmazott szükségletekre reagálnak.

A következtetések és az elért eredmények

A strukturált párbeszéd első ciklusa számos jelentős és példa nélküli eredménnyel zárult:

A spanyol-belga-magyar elnökségi trió tagjai kiterjedt párbeszédet folytattak, és számos előkészületi lépést tettek:

már az első elnökségi időszak előtt egy évvel meghívták az egyeztetésekre és a találkozókra a releváns szereplőket. A strukturált párbeszéd lehetőséget teremtett arra, hogy a fiatalok a minisztériumokkal nemzeti és európai szinten egyaránt nyílt csatornákon keresztül kommunikáljanak. Néhány országban ez az eszmecsere természetes módon vezetett el oda, hogy az érintettek a nemzeti munkacsoporton keresztül más témák kapcsán is egyeztettek.

Ez volt az első alkalom, hogy az Európai Unió Tanácsának három egymást követő elnöksége közösen dolgozott egy adott téma kapcsán. Ez a munka a közös végkövetkeztetések megfogalmazását eredményezte a 18 hónapos periódus végére. Szintén első alkalommal kerülhetett sor arra, hogy az elnöklő ország miniszterei figyelembe vették az EU Ifjúsági Konferenciák közös következtetéseit a tanácsi dokumentumok megfogalmazásakor.

A szektorokon átívelő együttműködésnek köszönhetően kézzelfogható eredmények születtek az EU Ifjúsági Konferenciákon is. A műhelymunkákban a fiatalok olyan szereplőkkel együtt vehettek részt, mint a tagállami minisztériumok képviselői és a Bizottság foglalkoztatásért, társadalmi befogadásért vagy oktatásért felelős hivatalainak delegáltjai. Ez megmutatta, hogy egy igazi alulról építkező folyamat során képesek a döntéshozók meghallgatni a fiatalokat is.

A fiatalok nem csupán a konzultációkon való részvételükkel járultak hozzá a strukturált párbeszéd folyamatának alakításához; a 2011-es Európai Ifjúság Hét során illetve a nemzeti munkacsoportok révén a folyamatok értékelésébe is bekapcsolódtak.

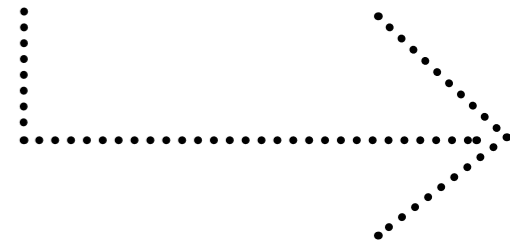
Mérföldkőnek számít azoknak az állandó struktúráknak a létrehozása is, amelyek lehetővé teszik a strukturált párbeszéd megvalósítását. Ehhez az új struktúrák feladatait, összetételét

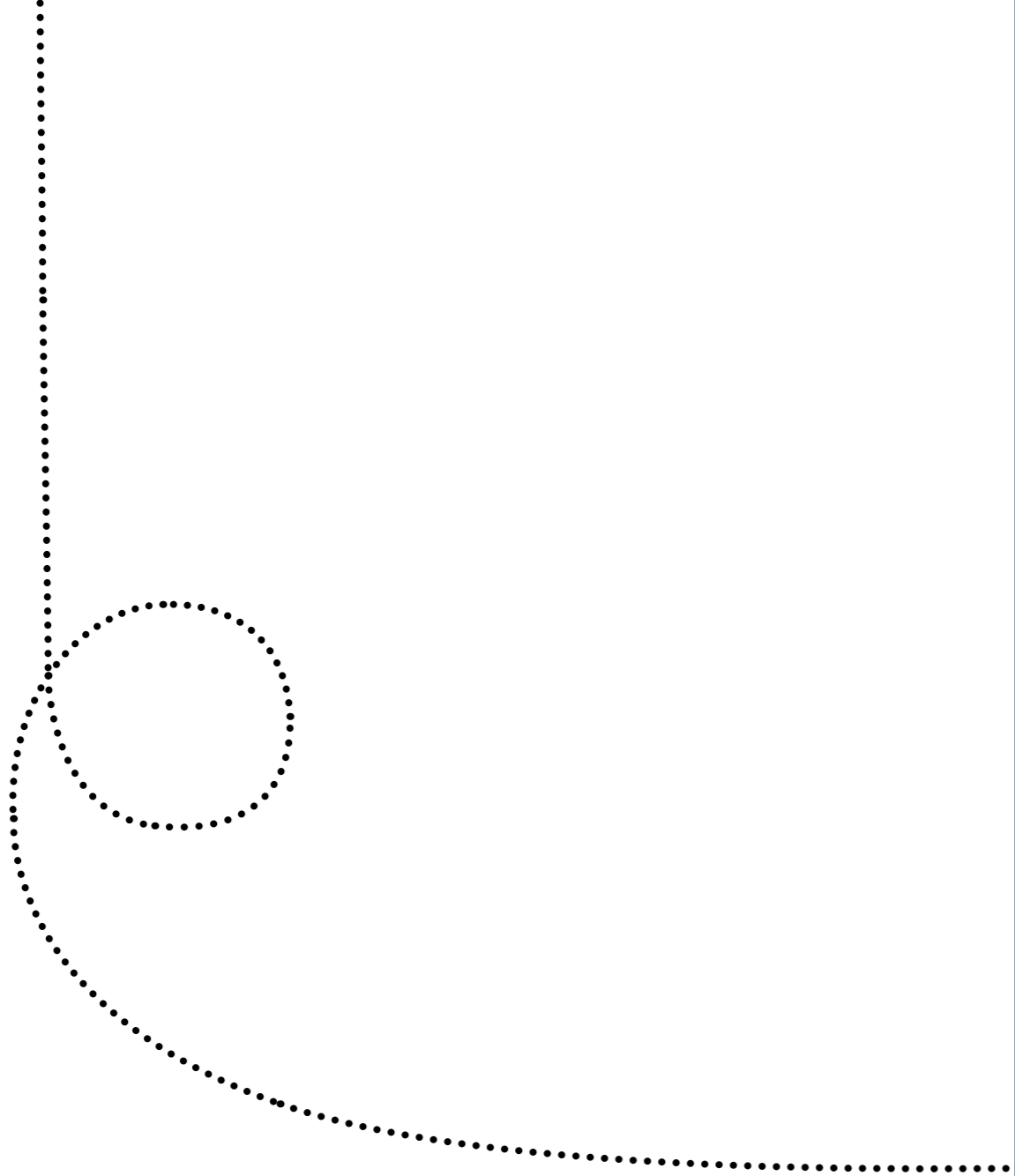
„A soron következő trió elnökséggel közösen kell szembenéznünk az új kihívásokkal, hiszen a munka itt nem áll meg.”
Szabados Viktor,
Magyarország - ifjúsági delegált

és belső működését is szabályozni kellett. Az Európai Irányítóbizottság a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd végrehajtásáért felel. Létrejött továbbá a facilitátori támogató csoport, amely a 18 hónap alatt az EU Ifjúsági Konferenciákon játszott meghatározó szerepet. Ezen felül mind a 27 tagállamban sor került a Nemzeti Munkacsoport felállítására is.

Az első ciklus szintén úttörőnek számít abban, hogy egy állandó struktúra, az Európai Irányítóbizottság egy ifjúsági képviselőt ellátó szervezet, nevezetesen az Európai Ifjúsági Fórum elnökletével működött. Az Európai Irányítóbizottság munkájában az Európai Bizottságnak, a nemzeti minisztériumoknak, a Fiatalok Lendületben Program nemzeti irodáinak és a Nemzeti Ifjúsági Tanácsoknak a képviselői vettek részt. Ezen felül a Fiatalok Lendületben Program nemzeti irodái első alkalommal járulhattak hozzá az ifjúságpolitika közvetlen megvalósításához, azáltal, hogy anyagiilag is támogatták a fiatalokkal folytatott nemzeti konzultációk lebonyolítását.

Az ifjúságpolitika fejlődéséhez egyedülálló módon járul hozzá az, ha a fiatalokat is bevonják a politikai döntéshozatal folyamatába. Ez elősegíti, hogy azoknak a szükségletei és demokratikus elvárásai tükröződjenek az egyes intézkedésekben, akiket az adott intézkedés a leginkább érint. A strukturált párbeszéd első ciklusa számos lépéssel járult hozzá ahhoz, hogy ez a cél megvalósuljon. Ezen az úton kell, hogy továbbhaladjon a folyamat a jövőben is.

Mellékletek

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

A TANÁCS ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI ÁLTAL ELFOGADAOTT ÁLLÁSFOGLALÁS A FIATALOK FOGLALKOZTATÁSÁRÓL A FIATALOKKAL FOLYTATOTT STRUKTURÁLT PÁRBESZÉDRŐL

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK KÉPVISELŐI,

1. EMLÉKEZTETVE ARRA, HOGY

A 2005. november 15-i állásfoglalásban¹ felkérték az Európai Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy alakítsanak ki strukturált párbeszédet a fiatalokkal és szervezeteikkel, az ifjúsági területtel foglalkozó kutatókkal és a szakpolitikák alakítóival.

A strukturált párbeszéd koncepcióját a későbbiekben a 2006. október 26-i állásfoglalás² is támogatta, amely kimondja, hogy a szakpolitikák alakítása során a megfelelő szinteken kellően figyelembe kell venni a strukturált párbeszédet és annak eredményeit.

Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018) szóló tanácsi állásfoglalás³ elismeri a fiatalokat a társadalom erőforrásaiként, és kiemeli azon joguk biztosításának a fontosságát, hogy a velük és az ifjúsági szervezetekkel való folyamatos és strukturált párbeszéd révén részt vehessenek az őket érintő politikák alakításában.

2. MEGÁLLAPÍTJÁK, HOGY

A strukturált párbeszéd célja, hogy fórumként szolgáljon az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés prioritásaira, megvalósítására és nyomon követésére irányuló folyamatos, közös reflexióhoz. Célja továbbá, hogy a fiatalok és az ifjúsági szervezetek széles körét bevonja a minden szintre terjedő konzultációba a tagállamokban, az uniós ifjúsági konferenciákon és az európai ifjúsági hét során.

A strukturált párbeszéd 18 hónapos munkaciklusokra épül, amelyek mindegyike egy – az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés átfogó céljainak megfelelő – átfogó tematikus prioritással és konkrét tárgykörökkel foglalkozik. Ebben a tekintetben a Tanács 2009 novemberében a fiatalok foglalkoztatását határozta meg az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés átfogó tematikus prioritásként az első 18 hónapos munkaciklus tartamára (vagyis a 2010. január 1. és 2011. június 30. közötti időszakra).

A strukturált párbeszéd keretében folytatott konzultációk a helyitől egészen az uniós szintig terjedő, közös témákról szóló viták. Európai szinten a konzultációk koordináló szerve a strukturált párbeszéd európai irányítóbizottsága. Ebben a csoportos elnökség tagállamainak (minisztériumok, nemzeti ifjúsági tanácsok és a „Fiatalok lendületben” program nemzeti irodái), az Európai Bizottságnak és az Európai Ifjúsági Fórumnak a képviselői kapnak helyet. Nemzeti szinten a tagállamok támogatták a nemzeti munkacsoportok létrehozását, illetve a meglévő struktúrákat használták fel a fiatalokkal és az ifjúsági szervezetekkel folytatandó konzultáció érdekében. A nemzeti konzultációk eredményeit – amelyeket az európai irányítóbizottság elemzett és állított össze – az uniós ifjúsági konferenciák elé terjesztik.

1 HL C 292., 2005.11.24., 5. o.

2 HL C 297., 2006.12.7., 6. o.

3 HL C 311., 2009.12.19., 1. o.

3. MEGÁLLAPÍTJÁK, HOGY

Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018) szóló tanácsi állásfoglalásban meghatározott folyamat alapján a strukturált párbeszéd első ciklusa fórumként szolgált az ifjúságpolitika terén folytatott közös reflexióhoz, és további megoldásra váró problémákat tárt fel. A folyamat jellegéből adódóan az Európai Unióban élő fiataloknak alkalmuk nyílt arra, hogy véleményüknek és elképzeléseiknek ugyanazon konzultációs szakaszban, közös tematikus prioritással foglalkozó konzultáció keretében adjanak hangot.

A munkában a nemzeti ifjúsági tanácsok mellett az ifjúságpolitika egyéb szereplői, így például a minisztériumok, a „Fiatalok lendületben” program nemzeti irodái, az ifjúságsegítők és az ifjúság területével foglalkozó kutatók is részt vettek.

A nemzeti munkacsoportok egyre növekvő számban járulnak hozzá a konzultációk egymást követő fordulóihoz azért, hogy a fiatalokkal folytatott strukturált párbeszéd megvalósítását szolgáló stratégiákat és módszertanokat dolgozzák ki, valamint nemzeti jelentéseket készítsenek az európai irányítóbizottság számára. E hozzájárulások, valamint az uniós ifjúsági konferenciákon folytatott további megbeszélések szakpolitikai üzenetekben öltöttek formát, amelyeket az uniós szakpolitikák felhasználhatnak.

4. AJÁNLJÁK, HOGY

A strukturált párbeszédet tovább kell fejleszteni, és a következő 18 hónapos munkaciklus során többféle területtel lehetne foglalkozni, többek között az alábbiakkal:

Politikai nyomon követés

- a strukturált párbeszéd keretében elért eredmények politikai nyomon követésének az előmozdítása;
- visszajelzés a fiatalok részére a strukturált párbeszéd eredményei nyomán hozott intézkedésekről;

Valamennyi érdekelt részvétele

- a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok részvételének az előmozdítása;
- a helyi és regionális hatóságokat képviselők részvételének az előmozdítása;
- az ifjúságkutatók részvételének az előmozdítása, valamint tudásuk és szakértelmük jobb kihasználása a folyamat tervezése, végrehajtása és nyomon követése során;
- a valamennyi érdekelt közötti szélesebb körű és átláthatóbb kommunikáció előmozdítása;

A strukturált párbeszéd pénzügyi támogatása

a jövőbeli pénzügyi keret sérelme nélkül, az ifjúságpolitika terén folytatott strukturált párbeszéd fenntartható támogatásának figyelembevételével az uniós programok következő generációjában;

Időkeret

reális és megfelelő időkeret, valamint határidők megállapítása a konzultációk számára;

Módszerek

- célszerű és hatékony módszerek alkalmazása, amelyek elősegítik, hogy a strukturált párbeszéd színvonalas eredményeket hozzon;
- a bevált gyakorlatok cseréje a nemzeti munkacsoportok között;
- a folyamat és a struktúrák egyszerűsítése, a szubsidiaritás elvének teljes körű betartásával;
- lehetőség szerint különféle eszközök – pl. a közösségi média, az internet és az online konzultációk – igénybevétele;
- tartalmas folyamat biztosítása a fiatalok számára;
- a konzultáció során feltett kérdések megfogalmazásakor egyértelműség és pontos nyelvhasználat;
- az uniós ifjúsági konferenciák munkamódszereinek a finomítása.

5. MEGÁLLAPODNÁK ABBAN, HOGY

- az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés átfogó tematikus prioritása a második 18 hónapos munkaciklus tartamára (vagyis a 2011. július 1. és 2012. december 31. közötti időszakra) az ifjúság szerepvállalása, különös hangsúlyt helyezve a demokratikus életben való részvételre. A második munkaciklus csoportos elnökségének konkrét prioritásait az I. melléklet tartalmazza,
- a kiválasztott kiemelt cselekvési területeket az esetlegesen felmerülő új fejlemények fényében minden elnökség kiegészítheti,
- a strukturált párbeszéd első két munkaciklusát a Tanácsnak kell értékelnie a Bizottság által 2012 vége előtt benyújtandó uniós ifjúsági jelentéshez kapcsolódóan,
- a soron következő csoportos elnökségi ciklus cselekvési területeit a csoportos elnökség hivatalba lépése előtt kell meghatározni azt követően, hogy a Tanács elkészítette értékelő jelentését.

6. ÚGY VÉLIK, HOGY

A strukturált párbeszéd első munkaciklusának kimenetele egyrészt a spanyol, a belga és a magyar elnökség során folytatott nemzeti konzultációk, másrészt a 2010 áprilisában Jerez de la Fonterában, 2010 októberében Leuvenben és 2011 márciusában Budapesten tartott uniós ifjúsági konferenciák eredményeire épül. A spanyolországi uniós ifjúsági konferencia alkalmával a tagállamok képviselői és az ifjúság küldöttei közösen prioritásokat határoztak meg a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatban, amelyeket a belgiumi uniós ifjúsági konferencia alkalmával közösen szakpolitikai ajánlásokká dolgoztak át, és amelyek a magyarországi uniós ifjúsági konferencia során konkrét eredmények formáját öltötték.

7. HANGSÚLYOZZÁK, HOGY

A fiatalok foglalkoztatásáról folytatott strukturált párbeszéd következtéseiben az alábbi pontok merültek fel kiemelt cselekvési területként:

- Alapvető fontosságú, hogy minden fiatal – különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkezők – könnyebben hozzájusson az ifjúságbarát

és színvonalas munkaerő-piaci információkhoz. A formális oktatás és a nem formális tanulási pályák minden lehetséges szintjébe be kell építeni az életpálya-központú képzést és a pályaaorientációt annak érdekében, hogy a fiatalok jobban megismerjék a munkaerő-piaci követelményeket, nagyobb eséllyel rendelkezzenek a munkaerőpiacon, valamint felkészüljenek a munka világára.

- Az ifjúsági munkát és a nem formális tanulást el lehetne ismerni és nagyobb mértékben lehetne támogatni, mivel ezek jelentősen hozzájárulnak a fiatalok készségeikkel és kompetenciáikkal való felruházásához, ezáltal megkönnyítik a fiatalok munkaerőpiacra lépését, és hozzájárulnak az Európa 2020 stratégia céljainak a megvalósításához is.

- Alapvető fontosságú, hogy a fiatalok munkaerőpiacra való belépését adott esetben testre szabott szakpolitikai intézkedéseken keresztül támogassuk; a szakmai gyakorlatok tekintetében pedig minőségi keretrendszerre van szükség annak érdekében, hogy az ott szerzett tapasztalat biztosan hasznos legyen az oktatásban.

- A fiataloknak fokozott rugalmasságra és biztonságra van szükségük ahhoz, hogy a munkavállalást kombinálni tudják további tanulmányokkal, képzéssel és önkéntes tevékenységekkel, valamint össze tudják egyeztetni a magánélettel.

- Az Európa 2020 stratégia, különösen pedig a „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű kiemelt kezdeményezés összefüggésében szükség van arra, hogy az adminisztratív eljárások ésszerűsítése révén megkönnyítsük a fiataloknak a mobilitási lehetőségekhez való egyenlő hozzájutását.

8. A FENTIEKBEN FELVÁZOLT EREDMÉNYEKRE FIGYELEM-MEL FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS/VAGY A BIZOTTSÁGOT, HOGY HATÁSKÖRÜK KERETEIN BELÜL

Vegyék tudomásul a strukturált párbeszéd következtetéseit, és a megújított keretről szóló tanácsi állásfoglalásban foglalt kettős megközelítést alkalmazva dolgozzanak ki olyan kommunikációs és együttműködési csatornákat más érintett szakpolitikai területekkel és szakpolitikai szervekkel mind a különböző uniós intézményeken belül és azok között, mind a tagállamokban, amelyek előmozdítják a fiatalokra irányuló szakpolitikákat és intézkedéseket.

MELLÉKLET

AZ IFJÚSÁGPOLITIKA TERÉN FOLYTATOTT EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS PRIORITÁSAI A 2011. JÚLIUS 1-JÉTŐL 2012. DECEMBER 31-IG TARTÓ IDŐSZAKBAN

Átfogó prioritás – Az ifjúság szerepvállalása

Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés átfogó tematikus prioritása a 2011. július 1. és 2012. december 30. közötti időszakra az ifjúság szerepvállalása lesz, különös hangsúlyt fektetve az Európa demokratikus életében való részvétellel, ahogyan az a Lisszaboni Szerződés 165. cikkében szerepel. A fenti 18 hónap alatt strukturált párbeszéd keretében fogják megvitatni ezt a kérdést. A konkrét prioritásoknak részben vagy egészben hozzá kell járulniuk az átfogó tematikus prioritáshoz.

2011. július 1–2012. december 31. – Az ifjúság és a világ

2011 második felében a következő kérdések kerülnek előtérbe: az Európai Unió fiataljai, valamint a kelet-európai és a kaukázusi országok fiataljai közötti együttműködés erősítése, különös tekintettel a fiatalok mobilitására, a kelet-európai és a kaukázusi országokban az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretén belül a fiatalok helyzetére és az ifjúságpolitikára irányuló figyelem felkeltése, annak átgondolása, hogy a fiatalokra nézve milyen szerepet játszik az informális és nem formális tanulás előmozdítása és validálása, figyelembe véve „az aktív polgárságot előmozdító önkéntes tevékenységek európai évének” keretét és a „Fiatalok lendületben” program félidős értékelésének eredményeit.

2012. január 1–2012. június 30. – Kreativitás és innováció

2012 első felében a következő kérdések kerülnek előtérbe: a fiatalok kreativitásának, innovációs képességének és tehetségének fejlesztése aktív társadalmi részvételük és jobb munkaerő-piaci foglalkoztathatóságuk eszközeként, „a kreativitás és innováció európai éve” folyamán elindított különböző kezdeményezések tanulságainak felhasználása,

az arra vonatkozó bevált gyakorlatok cseréje, hogy miként lehetne több fiatalt bevonni a demokratikus döntéshozatalba.

2012. július 1 – 2012. december 31. – Részvétel és társadalmi befogadás

2012 második felében a következő kérdések kerülnek előtérbe: a nem kormányzati szervezetek (NGO-k) és általánosságban a fiatalok részvételének megerősítése a döntéshozatalban, a fiatalok helyi szinten történő részvételének fokozása és ösztönzése, a fiataloknak a szélesebb társadalmi és demokratikus életbe történő befogadásának az előmozdítása.

„A FIATALOK FOGLALKOZTATÁSA ÉS A TÁRSADALMI BEFOGADÁS” CÍMMEL A SPANYOL ELNÖKSÉG SORÁN TARTOTT EURÓPAI UNIÓS IFJÚSÁGI KONFERENCIA EGYÜTTES KÖVETKEZTETÉSEI (JEREZ (SPANYOLORSZÁG), 2010. ÁPRILIS 13–15.)

A fiatalok foglalkoztatása a közös témája az EU Tanácsának jelenlegi elnökségi triója (Spanyolország–Belgium–Magyarország, 2010. január – 2011. június) által rendezett három európai uniós ifjúsági konferenciának. A spanyol elnökség alatt tartott európai uniós ifjúsági konferencián 97 ifjúsági küldött és 90 politikai képviselő találkozott abból a célból, hogy közösen meghatározzák a fiatalok foglalkoztatásának azokat a prioritásait, amelyekkel európai szinten kell foglalkozni; e munka alapját az előzetesen folytatott nemzeti konzultációk képezték.

Ezek a prioritások lehetővé fogják tenni a fiatalok és az intézmények közötti strukturált párbeszéd folyamatának a továbbvitelét a belga és a magyar elnökség alatt, hogy annak eredményeként konkrét intézkedésekre vonatkozó javaslatokat és politikai kötelezettségvállalásokat lehessen megfogalmazni a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos kérdések kezelése érdekében.

A megbeszélésekre hat tematikus munkacsoportban került sor, ami lehetővé tette a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos prioritások egész sorának a meghatározását. Ezek a prioritások az alábbiakban tematikusan csoportosítva találhatók, a relevanciájuk rövid indokolásával együtt.

A fiatalok foglalkoztatása és annak hatása a fiatalok autonómiájára. A munkaerőpiacra való belépés.

1. prioritás: A nem formális tanulási eredmények elismerése.

A nem formális tanulás növeli a fiatalok önbecsülését és önbizalmát, láthatóvá teszi a készségeket és segít az álláskeresésben. A munkaadók szempontjából a nem formális tanulás rendszerezi a munkavállalóban rejlő potenciálról való ismereteket, segít megtalálni a megfelelő személyeket az egyes feladatokra, valamint kisebb ráfordítás mellett javítja a vállalat termelékenységét.

A társadalom szempontjából csökkenti a munkaerő-piaci kereslet és

kínálat közötti eltérések okozta munkanélküliséget, javítja a társadalmi befogadást és a gazdaság teljesítményét.

2. prioritás: A fiatalok esélye a tartós, tisztességesen megfizetett, biztos foglalkoztatásra.

Az ifjúság a legkiszolgáltatottabb kategória a munkaerőpiacon, különösen pénzügyi válságok idején: a fiatalok gyakran kényszerülnek ingatag állások elfogadására, amelyeket alacsony fizetés, határozott idejű szerződés és a (kellő) szociális biztonság hiánya jellemez. Ezek a bizonytalan munkaszerződések nem teszik lehetővé a tartós munkaerő-piaci beilleszkedést és korlátozzák a fiatalok autonómiáját. Az aktív polgárságot és az aktív társadalmi részvételt is előmozdítaná az, ha a fiataloknak esélye lenne a tartós, tisztességesen megfizetett, biztos foglalkoztatásra.

3. prioritás: Az oktatásból a munkaerőpiacra való zökkenőmentes átlépés biztosítása olyan támogatási intézkedések ösztönzésével, mint a színvonalas szakmai gyakorlatok, a tanácsadási rendszerek, valamint a munkaügyi politikákkal való hatékony és kiegyensúlyozott interakció.

A munkaerőpiacra való átlépés egyre nagyobb kihívást jelent a fiatalok számára: a statisztikák szerint a munkanélküliségi ráták az egekbe szöknek, és a fiatalok nagyon gyakran nem tudnak a képzésüknek és elvárásaiknak megfelelő állást találni. Jelenleg nem létezik hatékony interakció az érdekeltek között, noha ez a legfőbb tényezője annak, hogy nőjön az oktatási folyamatban elsajátított készségek szintje. A szakmai gyakorlatok színvonalának és számának növelése biztosíthatja azt, hogy a tanulmányaikat elvégzők a piaci igényeknek megfelelő képzéssel rendelkezzenek.

4. prioritás: Ifjúságbarát munkaerőpiac.

Az ifjúságbarát munkaerőpiac fenntartható munkaerőpiac. A jelenlegi munkaerő-piaci szabályok nem tükrözik a mai kor kihívásait, mivel továbbra is a kommunikáció és gazdasági szabályozás régi módjai vannak érvényben (például egyenlőtlen munkakövetelmények rugalmas munkavállalókkal, ugyanakkor rugalmatlan munkaadókkal). Új megállapodásra van szükség a nemzedékek között annak érdekében, hogy biztosított legyen a szociális ellátásokhoz való egyenlő hozzáférés. Az ifjúságbarát munkaerőpiac növelné a gazdasági önállóságot, és segítségével megelőzhető lenne a szegénység és a társadalmi kirekesztődés.

5. prioritás: A fiatalok számára a jövedelemtámogatás, a nyugdíjrendszerek és egyéb szolgáltatások (gyermekgondozási létesítmények, lakhatás, közlekedés stb.) igénybe vételének a biztosítása a fiatalok autonómiájának és helyzetük biztonságosságának előmozdítása érdekében.

A biztonság és az autonómia hiánya hozzájárul a szegénységhez és a társadalmi kirekesztődéshez.

6. prioritás: A korai iskolaelhagyók számának csökkentése érdekében – különösen a hátrányos helyzetű fiatalok körében – a tagállamok felkérést kapnak arra, hogy gondolják újra a pénzügyi támogatási intézkedéseiket és oktatási rendszereik hatékonyságát.

A korai iskolaelhagyás fő okait a pénzügyi eszközök hiánya, a vonzerő nélküli és irreleváns tantervek és/vagy az elavult pedagógiai módszerek jelentik. A korai iskolaelhagyók arányának csökkentése révén növelhető lenne a fiatalok autonómiája, valamint az oktatási folyamatban való részvételük.

A vállalkozói tevékenység és az önfoglalkoztatás a fiatalok körében.

1. prioritás: A vállalkozói tevékenységet ösztönözni kell, és a vállalkozóvá válásra hajlandó minden fiatal számára egyenlő esélyeket kell biztosítani ahhoz.

Ezt a prioritást olyan horizontális megközelítésként kell értelmezni, amely különböző szakpolitikai területeket érint. Néhány feladat elvégezhető a nem formális és a formális oktatás, a jogalkotás, a különböző programok, valamint a vállalkozói tevékenység népszerűsítése keretében.

A nem formális és a formális oktatás jó környezetet jelent a kreativitás és a vállalkozói készségek fejlesztéséhez.

Gondoskodni kell olyan megfelelő jogszabályokról, amelyek vállalkozóbarát környezetet hoznak létre.

A fiatalok konkrét csoportjaira összpontosító, azok sajátos szükségleteivel foglalkozó programokat kell kidolgozni, vagy a meglévő programokat kell hatékonyabban felhasználni.

A vállalkozói szellemet különböző szinteken és különböző szereplők – a kormányok, a nem kormányzati szervezetek, a vállalkozók stb. – közreműködésével kell ösztönözni.

2. prioritás: Egyszerűsíteni kell a vállalkozói tevékenységhez kapcsolódó eljárásokat.

Azok a főbb problémák, amelyekkel a fiatalok új vállalkozások létrehozásakor a leggyakrabban szembesülnek, a jogszabályokkal és a bürokráciával kapcsolatosak. Az új technológiákat nem csak új üzleti vállalkozások létrehozásakor, hanem azok működése során is alkalmazni kell. Egyszerűsíteni kell továbbá az adórendszereket, és versenyképes adókulcsokat kell megállapítani Európán belül. A fiatalok indította vállalkozások létrehozási és kezdeti növekedési szakaszára összpontosító költségcsökkentési intézkedést a bürokrácia elleni küzdelemnek kell kiegészítenie. Hatékony jogszabályok kidolgozása könnyebbé teheti a fiatalok számára, hogy vállalkozói kezdeményezéseket fejlesszenek ki. Végezetül a bevált gyakorlatok cseréje európai rendszerének előmozdítása különböző területeken teljesítmény-mérési gyakorlat kialakulását eredményezheti.

3. prioritás: Javítani kell a vállalkozói tevékenységgel és a támogatási programokkal kapcsolatos tájékoztatást.

Ehhez szükség van a formális oktatás igénybevételére, ugyanakkor módosítani kell a tanterveket, hogy azok gyakorlat-orientáltabbak legyenek. A nem formális oktatásban is változtatásokat kell végrehajtani – ösztönözni kell a cselekedve tanulást, a vállalkozói tevékenységre való buzdítást és a szakmai gyakorlatokkal való kapcsolatot.

Az információkat a fiatalok számára megfelelő módon kell nyújtani. Az üzleti vállalkozások indításakor támogatást kell biztosítani, és abban tapasztalt vállalkozóknak is közre kell működniük.

4. prioritás: Támogatni kell az új elképzeléseket, valamint biztosítani kell hitelek és uniós finanszírozási programok igénybe vételének a lehetőségét.

A motiváció, egy jó ötlet és a pénzügyi támogatás jelentik azokat a kulcstényezőket, amelyek a fiatalokat vállalkozói tevékenység indítására ösztönzik.

A hitelek és az uniós finanszírozás igénybevételének lehetősége döntő fontosságú, mivel a fiatalok esélyei kisebbek arra, hogy a pénzügyi magánszektorból kapjanak támogatást vagy saját (személyes) pénzügyi forrásokkal rendelkezzenek.

Ha a fiatalokat célzó uniós finanszírozási programok a fiatalok igényeihez igazodnak, átláthatóak és könnyen hozzáférhetőek, akkor serkentik a vállalkozói kezdeményezések megvalósítását és fenntarthatóságát.

Az uniós támogatások igénybevételének lehetőségét közvetlenül kapcsolni lehetne a pénzügyi magánintézmények által nyújtott támogatáshoz, vagyis a fiatal vállalkozók számára az üzleti vállalkozásaik elindításához nyújtott hitelekhöz.

A fiatalok vállalkozói tevékenységének támogatása összhangban áll a 2020-as program általános értékeivel és stratégiáival. Ezenkívül a tagállamok kötelesek tájékoztatni a fiatalokat az uniós finanszírozási lehetőségek rendelkezésre állásáról.

5. prioritás: Speciális képzést és támogatást kell biztosítani az összetett eljárások teljesítéséhez.

A vállalkozói tevékenységre felkészítő oktatásnak elő kell mozdítania a gyakorlati tapasztalatszerzést és az elméleti ismeretszerzést egyaránt, valamint azt, hogy az érintettek a képzést követően kellő áttekintéssel rendelkezzenek, hogy létrejöjjön az alapoktatás és a gyakorlati ismeretek közötti kapcsolat.

Minden tagállamban meg kell vizsgálni a nyújtott ismereteket, a bevált gyakorlatokat pedig nyíltan meg kell osztani a nem megfelelő tagállami koordináció megszüntetése érdekében.

Ezenkívül stratégiailag szervezett képzési programokat kell megvalósítani az e téren jelentős ismeretek birtokában lévő szervezetekkel – például nem kormányzati szervezetekkel, szakszervezetekkel stb. – együttműködve a vállalati vagy kormányzati beruházás megszűnésének/csökkenésének elkerülése érdekében.

Munkakörülmények és esélyegyenlőség. A magánélet és a munka összehangolása.

1. prioritás: Az alkalmazási feltételek és a munkakörülmények tekintetében a fiatalokkal szembeni megkülönböztetés felszámolása.

A fiatalok munkanélküliségi rátája kétszer magasabb, mint a népesség többi csoportjéé. Munkaerő-felvételekor a munkaadóknak el kell ismerniük és értéküknek megfelelően kell kezelniük azokat a sajátos jellemzőket, amelyeket a fiatalok kínálnak a piacnak. Fiatalok alkalmazásával fenntarthatóvá tehető és fokozható a növekedés és a versenyképesség.

A munkaadóknak el kell ismerniük a fiatalok ahhoz való jogát, hogy méltányos körülmények között dolgozhassanak.

2. prioritás: A fiatalok védelme a bizonytalan munkaszerződésekkel szemben a munkavállalói jogok egyenlőségének, a foglalkoztatás biztonságának és a fiatalok autonómiájának előmozdítása érdekében.

Európai tanulmányok és statisztikák szerint a 15–24 évesek 50%–ának, valamint a 25–29 évesek 25%–ának foglalkoztatási helyzete ingatag. Ez komoly hatással jár a fiatalok önállóságára, ideértve a lakhatással kapcsolatos lehetőségeiket is. Egyúttal jelentős demográfiai kihívást is magában rejt, ugyanis a gyermekvállalás nem tűnik magától értetődő lehetőségnél.

Az első kedvezőtlen foglalkoztatási tapasztalat lehetetlenné teszi a szakmai ismeretek és a készségek továbbfejlesztését is, míg a munkaerőpiacról való kimaradás vagy az alulfoglalkoztatottság, illetve a pályaelhagyás a már elsajátított készségek elvesztését okozhatja.

Következésképpen az ingatag helyzet fokozza a fiatal munkavállalók kiszolgáltatottságát a munkakörülmények és a jogok tekintetében, miközben hátrányosan befolyásolja a munkavállalók egészségének a munkával kapcsolatos általános jogait és munkakörülményeit.

3. prioritás: A fiatal nők és férfiak esélyegyenlőségének előmozdítása a magán-, a családi és a szakmai élet összehangolása tekintetében.

Az EU-ban a fiatalok munkanélküliségi rátája 21,4 % (több mint kétszer magasabb a népesség egészségének munkanélküliségi rátájánál). Nem engedhetjük meg magunknak, hogy elvesztegessük azt az erőforrást, amelyet a fiatal nők és férfiak jelentenek. Ennélfogva fontos az Európa 2020 stratégiában foglaltaknak megfelelően inkluzív munkaerőpiacokat kialakítani és előmozdítani a társadalmi befogadást.

Javítani kell a fiatal nők és férfiak lehetőségét arra, hogy könnyen igénybe tudjanak venni megfizethető gyermekgondozási szolgáltatásokat, javuljanak a szülői szabadsággal kapcsolatos lehetőségek, valamint rendelkezésre álljanak rugalmas munkaszervezési formák (táv munka, részmunka és rugalmas munkaidő). Javítani kell továbbá a gyermekek után járó ellátásokat. A magánélet és a munka közötti egyensúly ugyanis hozzájárul a jobb munkahelyi teljesítményhez is.

4. prioritás: A szakmai gyakorlatnak olyan releváns tanulmányi tapasztalatnak kell lennie, amelyre tisztességes munkaerő-piaci feltételek vonatkoznak.

A szakmai gyakorlatokat manapság gyakran használják valódi álláshe-lyek feltöltésére, a gyakornokokat pedig olcsó munkaerőnek tekintik,

akik nem kapnak fizetést, vagy annak összege alacsony, nem rendelkeznek szerződéssel, nem fizetnek társadalombiztosítási járulékot, és akiknek nincs releváns tanulmányi háttere.

Ezzel a problémával foglalkozni kell annak érdekében, hogy a szakmai gyakorlatok valódi tanulási folyamattá válhassanak mind a személyes fejlődés, mind olyan készségek és kompetenciák elsajátítása szempontjából, amelyek megfelelnek a munkaerő-piaci igényeknek. Ily módon a szakmai tapasztalatok pozitív első kapcsolatot jelentenek majd a munkaerőpiaccal, és javítani fogják a fiatalok foglalkoztathatóságát és motivációját.

5. prioritás: A nemek közötti egyenlőség előmozdítása a fiatalok körében a munkaerőpiacon és az oktatásban.

A nemek közötti bérszakadék Európában 17,4 %. A nemére való tekintet nélkül minden fiatalnak azonos lehetőségekkel kellene rendelkeznie a munkaerőpiacon. Az azonos munkaterülethez tartozó állásokhoz azonos fizetésnek kell kapcsolódnia. Vannak olyan elnöiesedett/többségben nők által végzett foglalkozások, amelyek esetében a fizetések alacsonyabbak. Nem engedhető meg, hogy a szülői szabadság hatással legyen a nyugdíjra. A munkaadóknak szem előtt kell tartaniuk, hogy a nemek közötti egyenlőség hozzájárul a növekedéshez és előmozdítja azt.

Képzés és oktatás, egész életen át tartó tanulás, mobilitás. Innováció, kreativitás és az új információs és kommunikációs technológiák használata.

1. prioritás: A nem formális tanulás elismerése, valamint a nem formális oktatás, a formális oktatás és az e-tanulás közötti szinergiák és kiegészítő jelleg értéke.

A nem formális oktatás hatásos a fiatalok kompetenciáinak (készségeinek, ismereteinek, szemléletének) fejlesztése tekintetében, és esélyt biztosít számukra arra, hogy tanulásukat az igényeiknek megfelelően tervezzék meg, mivel őket magukat teszi a tanulási folyamatuk főszereplőjévé, szem előtt tartva az oktatás tág koncepcióját és társadalmi szerepét.

A formális oktatás, a nem formális oktatás és az e-tanulás értékeinek és módszereinek egymást kiegészítő volta gazdagítja a fiatalok fejlődését és javítja tanulási eredményeiket. Az e különböző koncepciók közötti szinergiák biztosítják valamennyi, nagyon különböző élethelyzetű fiatal részvételét, és ezzel hozzájárulnak a korai iskolaelhagyás megelőzéséhez.

2. prioritás: Valamennyi fiatal számára egyenlő részvétel biztosítása a formális oktatásban, a nem formális oktatásban, az egész életen át tartó tanulásban, a képzésben és a mobilitásban.

Sok fiatal szembesül a megkülönböztetés mindenféle formájával az oktatási rendszerekbe való belépés során, aminek következtében sérülnek emberi jogaik. A társadalomban az esélyegyenlőség és a társadalmi integráció hiánya növeli a társadalmi különbségeket és a fiatalok munkanélküliséget. Ma nem garantált az oktatás és a képzés hosszú távon fenntartható finanszírozása.

3. prioritás: Lehetőségek kidolgozása munkatapasztalatok szerzésére ágazatközi megközelítést követve a magán- és a közoktatási szektor, valamint a nem kormányzati szervezetek között, valamint a szakképzés ismertségének és validálásának növelése.

A fiatalok magas munkanélküliségi rátájának az egyik oka a készségeken és kompetenciákon alapuló, átfogóbb oktatás hiánya. Ágazatközi lehetőségeket kell kialakítani annak érdekében, hogy a fiatalok rendelkezzenek releváns munkatapasztalattal, és hogy megfeleljenek a munkaerő-piaci igényeknek. Azzal, hogy a szakmai gyakorlatot végző fiatalokat kihasználják, nem biztosított az esélyegyenlőség. Biztosítani kell egyúttal egy olyan megközelítés meglétét, amely a fiatalok jogain alapul. Kívánatos a szereplők mindegyike közötti, jobb együttműködés.

4. prioritás: Beruházás a fiatalok igényeinek megfelelő tanácsadásba és tájékoztatásba a már létező mobilitási és oktatási eszközökről.

A létező eszközök közül sok nem alkalmas arra, hogy mindenki számára biztosítsa az egyenlő hozzáférést és az egyenlő esélyeket, mivel nem foglalkoznak kiemelten a kisebbségekkel, amelyek sajátos igényekkel rendelkeznek (így a migránsok). Ezeket az eszközöket gyakran nem népszerűsítik vagy azt nem a megfelelő módon teszik, és nem érik el valódi célcsoportjaikat.

5. prioritás: A kreativitás és az innováció támogatása az oktatás minden formájában és minden szakaszában.

A negatív standardizálás az egyike azoknak a problémáknak, amelyekkel az oktatási rendszer napjainkban szembesül. A rendszer sem nem elég rugalmas, sem nem változik elég gyorsan ahhoz, hogy lépést tartson a mai kor társadalmával. Továbbá az oktatáshoz kapcsolódó

folyamatok mindegyikére igaz, hogy azokban nem vesz részt az érdekelt felek mindegyike (így a fiatalok).

6. prioritás: Az információs és kommunikációs technológiák használatának növelése, valamint az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatásukkal kapcsolatos tájékoztatás.

Az információs és kommunikációs technológiák mai korunk társadalmának és gazdaságának igen fontos elemei. Lehetőségeket teremtenek (pl. az e-demokrácia vagy a modern kommunikációs módok stb.), ugyanakkor kihívásokat és veszélyeket is magukban hordoznak (pl. a személyes adatokkal való visszaélés stb.). Az információs és kommunikációs technológiák megértése és a kezelésükhöz szükséges készségek elsajátítása nélkül a fiatalok hatalmas problémákkal néznek szembe a munkaerőpiacra való belépést és az ott való helytállást illetően.

Társadalmi párbeszéd, részvétel és a munkavállalók jogai.

1. prioritás: Sem a foglalkoztatott, sem a munkanélküli fiatalok nem rendelkeznek elegendő információval, ismerettel, készséggel és nem kapnak megfelelő bátorítást ahhoz, hogy részt vállaljanak a munkakörnyezetük alakításában és a társadalmi párbeszédben.

A fiataloknak több információra és aktív tanácsadásra van szükségük a pályájukat illető döntésekhez. Munkakörülményeik (instabilitás, ideiglenesség, bizonytalanság) nem bátorítják őket arra, hogy részt vállaljanak munkakörnyezetük alakításában és a társadalmi párbeszédben. A formális oktatással ellentétben a nem formális oktatás felvértezi a fiatalokat a társadalmi párbeszédhez szükséges kompetenciákkal, ennek az oktatási formának az elismertsége azonban nem megfelelő.

2. prioritás: A munkajog és a szociális védelem nem fedi le kielégítő mértékben az olyan, kimondottan a fiatalokat érintő helyzeteket mint a szakmai gyakorlat, a részmunkaidős foglalkoztatás, a szülői szabadság stb.

A jelenlegi gazdasági helyzetben a munkaviszonyok új típusai egyre közkeletűbbé válnak. Ha nincs szabályozás az ilyen különleges munkaviszonyokra, és hiányzik a szociális védelem, az gyakran a fiatalok kizsákmányolásához vezet. Ahhoz, hogy a fiatalok önállóvá válhassa-

nak és családot alapíthassanak, döntő fontosságú, hogy színvonalas szakmai gyakorlati lehetőségek és állások álljanak rendelkezésükre. A területet érintő uniós jogszabályokat a tagállamok nem hajtják végre maradéktalanul.

3. prioritás: A vállalati környezet nem bátorítja a fiatal munkavállalókat arra, hogy részt vegyenek a munkakörnyezetükkel kapcsolatos döntéshozatalban.

A cégek a jelenlegi gazdasági légkörben egyre szívesebben választják a rövid távú foglalkoztatást. A munkanélküliségtől való félelemtől vezérelve a fiatalok nem állnak ki a jogaikért. A vállalatokon belül nem vonják be a fiatalokat a velük kapcsolatos ügyekben hozott döntésekbe. A cégek esetleg azért nem bátorítják a fiatal munkavállalókat a részvételre, mivel úgy vélik, ez nem szolgálja a cég érdekeit. Emellett nincs meg az a jogi keret sem, amely garantálná a fiatalok jogát a munkakörnyezettel kapcsolatos döntéshozatalban való részvételre.

4. prioritás: A fiatalok munkaerő-piaci helyzete ingatag, mivel érdekeik nincsenek maradéktalanul képviselve a társadalmi párbeszédben.

A fiatalok képviselője a társadalmi párbeszédben nem teljes mértékű, ezért befolyásuk igen korlátozott, véleményük pedig nem talál meghallgatásra. A szakszervezetek nem képviselik a fiatal foglalkoztatottak és munkanélküliek érdekeit. Hiányzik a fiatalok társadalmi párbeszédben való részvételét támogató infrastruktúra és pénzügyi háttér. A fiatalokkal foglalkozó nem kormányzati szervek nem működnek együtt, és nincsenek tudatában annak, hogy ez probléma.

5. prioritás: A releváns információk nem jutnak el minden fiatalhoz. Különleges figyelmet kell szentelni a fiatalok hátrányos helyzetű csoportjainak, hogy az ő részvételük is növekedhessen.

Társadalmi kohézió és befogadás

1. prioritás: Támogatni és ösztönözni kell az önkéntes tevékenységeket, és el kell ismerni, hogy e tevékenységek a társadalmi befogadás, a nem formális oktatás, a mobilitás és a munkaerőpiacra való felkészülés eszközei.

Az önkéntes tevékenységekkel a fiatalok felelősségvállalást tanulhatnak, fejleszthetik szociális készségeiket és e tevékenységek segíthet-

nek nekik ismeretségi hálózatok kiépítésében. Szélesítik továbbá a fiatalok látókörét, lehetővé téve ezáltal, hogy teljes mértékben részt vegyenek a társadalomban, és segítenek pozitív képet kialakítani az ifjúságról. Az önkéntes tevékenységek révén a fiatalok tapasztalatokat szerezhetnek az önálló döntéshozatal terén, továbbá célt adhatnak életüknek.

2. prioritás: Valamennyi fiatalnak – különösen a kevesebb lehetőséggel bíró fiataloknak – biztosítani kell a lehetőséget, hogy teljes mértékben részt vehessenek a társadalom életében.

A társadalomnak általánosságban maradéktalanul nyitva kell állnia a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok előtt. A fiataloknak nem csak foglalkoztatáshoz kell jutniuk, hanem szabadnak kell lennie előttük a tájékoztatáshoz, a (nem formális) képzéshez, az oktatáshoz, a hálózatokhoz/kapcsolati hálókhoz, az értékes tapasztalatot adó lehetőségekhez, az önkéntes tevékenységekhez, valamint a részvételi és a képviselői lehetőségekhez vezető útnak is.

A fiataloknak nem csupán állásra van szükségük, hanem megfelelő szakmai önmegvalósításra is.

Ha ezt a dimenziót nem kezeljük prioritásként és megfelelően, fennáll a veszélye az egyre nagyobb kirekesztődésnek és az ezzel járó következményeknek.

A fiatalok a társadalom motorjai: tele vannak energiával, kreativitással, tettvágygal, ötletekkel stb.

3. prioritás: Minimálisra kell csökkenteni a korai kirekesztődést: már kisgyermekkorban biztosítani kell, hogy a gyermekek ugyanazokkal a lehetőségekkel rendelkezzenek, és ne tornyosuljanak egyesek előtt olyan akadályok, amelyek gátolják őket a bennük rejlő lehetőségek teljes kibontakoztatásában.

Ha valaki már kisgyermekkorban kirekesztett helyzetben van, nagy a valószínűsége, hogy ez később is így marad. A problémák és az akadályok a leghatékonyabban akkor előzhetők meg vagy küzdhetők le, ha arra a lehető legkorábban kerül sor. A kirekesztettség (vagy annak kockázata) korai szakaszban való kezelése nem csak az egyén számára fontos, de a társadalom egészére nézve is jótékony hatással van. Az aktív beavatkozás megszakítja a kirekesztődés nemzedékekről nemzedékre öröklődő ördögi körét és megállítja a dolgok folyamatos rosszabbra fordulását.

4. prioritás: Az ifjúsági munka – amelyre jellemző az önkéntes részvétel, valamint a strukturált nem formális tanulás, és amely informális tanulási lehetőséget biztosít önkéntes szervezeteknél és közintézményeknél – felbecsülhetetlen értékű hozzájárulást nyújt a fiatalok, és különösen a korlátozott lehetőségekkel rendelkező fiatalok sikeres társadalmi integrációjához.

Dacára annak, hogy máris történtek nyilvánvaló előrelépések, az ifjúsági munka folyamatos javítására van szükség ahhoz, hogy az betölthesse a fiatalok társadalmi integrációjában játszott nélkülözhetetlen szerepét. Az ifjúsági munka tökéletesítésének módjai például: több finanszírozás, magasabban képzett ifjúságsegítők, jól meghatározott minőségi előírások, a kutatási eredmények teljes mértékű felhasználása (tényeken alapuló ifjúsági munka és a bevált gyakorlatok megosztása).

A BELGA ELNÖKSÉG ÁLTAL A FIATALOK FOGLALKOZTATÁSÁVAL KAPCSOLATBAN SZERVEZETT EURÓPAI IFJÚSÁGI KONFERENCIA EGYÜTTES AJÁNLÁSAI

Leuven / Louvain–La–Neuve, Belgium, 2010. október 2–4.

A spanyol–belga–magyar elnökségi trió az Európai Bizottsággal és az Európai Ifjúsági Fórummal közösen felvállalta, hogy a fiatalok foglalkoztatásáról strukturált párbeszédet folytat a fiatalok és a döntéshozók között a 2010. január és 2011. június közötti időszakban.

A strukturált párbeszéd keretében az Európai Unió Tanácsának belga elnöksége európai uniós ifjúsági konferenciát szervezett 2010. október 2. és 4. között Leuvenben. Ez volt a második a három európai uniós ifjúsági konferencia közül.

Az ifjúsági konferenciákat megelőzően a tagállamok nemzeti munkacsoportokat hoztak létre, amelyek keretében a fiatalokkal és az ifjúsági szervezetekkel helyi, regionális és nemzeti szinten folytattak konzultációt. A három elnökség által rendezett három európai uniós ifjúsági konferencia résztvevői e nemzeti konzultációk eredményeit vitatták meg, és előkészítették a folyamat következő lépéseit.

A leuveni konferencia a spanyol elnökség alatt már korábban elkezdett folyamatra és az abban elért eredményekre támaszkodott. A spanyolországi európai uniós ifjúsági konferencián az ifjúság küldöttei a politikai képviselőkkel közösen meghatározták a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos prioritásokat. Ezek a prioritások beépültek a fiatalok és az intézmények között a belga és a magyar elnökség alatt folytatott strukturált párbeszéd folyamatába. A leuveni európai uniós ifjúsági konferenciát megelőzően az EU 27 tagállamában megtartották a nemzeti konzultációk új fordulóit, amelyek célja a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos konkrét ajánlások megfogalmazása volt. A konzultációk eredményei a leuveni konferencia előtt összegzésre kerültek, és ez szolgáltatta a munkaértekezleteken folytatott megbeszélések kiindulópontját.

A Leuvenben tartott konferencián fiatalok és ifjúságügyi főigazgatók (vagy azok képviselői), a Fiatalok lendületben program nemzeti irodáinak a tagállamokból érkező képviselői, valamint az uniós intézmények képviselői vettek részt.

A résztvevők tematikus munkaértekezleteken közösen pontosították a nemzeti konzultációk eredményeképpen született ajánlásokat, azokat megfogalmazták a megfelelő döntéshozatali szint vagy intézmény (az EU, a tagállamok, a fiatalok és az ifjúsági szervezetek) számára, valamint megvizsgálták, hogy milyen hozzájárulást tud nyújtani a kérdéshez az ifjúságpolitika.

A soros elnöksége alatt Belgium be fogja nyújtani a strukturált párbeszéd előzetes eredményeit az Európai Unió Tanácsának, amely zöld utat ad majd annak, hogy a magyar elnökség alatt, 2011 első félévében politikai eredmények születhessenek.

A Leuvenben a fiatalok és a döntéshozók által kidolgozott együttes ajánlások a következők:

A fiataloknak nyújtott tájékoztatás, tanácsadás és támogatás

1. A formális oktatási intézményeknek ösztönözniük kell a magánszektorral és a munkaügyi hivatalokkal folytatott együttműködést annak biztosítása érdekében, hogy a kínálataik a jelenlegi munkaerő–piaci tendenciákhoz illeszkedjenek.
2. Az információk terjesztését segítő meglévő uniós eszközök (Eurodesk, Eures, Euryca és Euroguidance stb.) munkáját tagállami és európai szinten össze kell hangolni, hogy a fiatalok számára átfogó tájékoztatást nyújthassanak.
3. Az ifjúságsegítőknél és a pályaválasztási tanácsadóknál nagyobb orientációs szerepet kell vállalniuk a fiataloknak a munkaerő–piaci kérdésekkel kapcsolatos tájékoztatásában és támogatásában, és ehhez fel kell használniuk a nem formális oktatást, valamint az új, izgalmas eszközöket, tájékoztatási és támogatási rendszereket.
4. Az EU–nak és a tagállamoknak lehetővé kell tenniük, hogy a formális oktatási tantervek ösztönözzék és támogassák a fiatalok kreatív gondolkodását és vállalkozói készségét.
5. Az Európai Uniónak és a tagállamoknak célzottabban kell felhasználniuk a pénzügyi forrásait, hogy megkönnyíthessék a munkaerőpiacra jutást a – főként a tartósan munkanélküli, a pályakezdő álláskereső és a hátrányos helyzetű – fiatalok számára.

A kompetenciák elismerése

1. Az EU-nak és a tagállamoknak ösztönözniük kell nemzeti munkacsoportok felállítását annak érdekében, hogy biztosítva legyen a nem formális oktatásban és a mobilitás során elsajátított kompetenciák nemzeti szintű elismerése.
2. A tagállamoknak a fiatalokkal foglalkozó nem kormányzati szervezetekkel és más, az ifjúsággal kapcsolatos területeken tevékeny szereplőkkel együttműködésben ki kell dolgozniuk egy olyan tájékoztatási stratégiát a formális oktatási rendszer keretén belül, amely segít növelni a fiatalok ismereteit a nem formális oktatás valamennyi formájának előnyeiről.
3. Mivel az ifjúsági szervezetek a nem formális oktatás legfontosabb szereplői, kimondott figyelmet kell fordítani ezek hosszú távon fenntartható pénzügyi támogatására, amihez az EU és a tagállamok közötti fokozottabb együttműködésre van szükség.
4. Az Uniónak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy létezzen az önkéntesekre és az önkéntes tevékenységekkel foglalkozó szervezetekre vonatkozó, valamennyi uniós tagállamban alkalmazandó jogi keret, amely szabályozza többek között a szociális biztonságot, az egészségbiztosítást, a kötelelességeket, a jogokat és a feladatokat.
5. Az EU-nak, a tagállamoknak és az ifjúsági szervezeteknek a társadalmi, kulturális és politikai természetű akadályok lebontásával (például az információhiány és a vízumproblémák megszüntetésével), de mindenekelőtt a kevesebb lehetőséggel bíró fiatalok támogatásával egyszerűsíteniük kell a mobilitási lehetőségekhez való hozzáférést.

Szociális védelem

1. Az EU-nak és tagállamainak erősíteniük és javítaniuk kell a munkavállalói jogok megsértésének megakadályozását célzó ellenőrzési mechanizmusokat, és lehetőleg iskolán belüli képzési programokkal biztosítaniuk kell, hogy a fiatalok tisztában legyenek e jogokkal.
2. Az Uniónak és a tagállamoknak adókedvezményeket kell bevezetniük ahhoz, hogy a bizonytalan munkaügyi megállapodások drágábbá váljanak, és ösztönzőket kell bevezetniük annak érdekében, hogy a fiatalok alkalmazásának feltételei színvonalasak és stabilak legyenek.
3. Az EU-nak és tagállamainak a szociális partnerekkel teljes

egyetértésben meg kell teremteniük a munkaszerződések európai keretét.

4. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szociális védelmet jogalapú megközelítés hassa át, és így megvalósulhasson például az önkéntes munkát végző, a rövid távú munkaszerződéssel foglalkoztatott, az önfoglalkoztató vagy a (tartósan) munkanélküli fiatalok autonómiája.
5. Az EU-nak az oktatási tapasztalatok javítása érdekében létre kell hoznia a szakmai gyakorlatok minőségbiztosítási keretét.

Átlépés az oktatásból a munkaerőpiacra

1. A tagállamoknak és az oktatási intézményeknek biztosítaniuk kell, hogy az életpálya-központú képzés és a pályaeorientáció az oktatás valamennyi szintjébe beépüljön, és segítsen előkészíteni a pályaválasztást a fiatalok számára, válasszák akár az alkalmazottként történő elhelyezkedést, akár a vállalkozói tevékenységet.
2. El kell ismerni a fiatalok szociális biztonsági ellátásokhoz való jogát az oktatás befejezését követően (pl. 6 hónapig), ha szakmai gyakorlatot vállalnak.
3. A szakmai gyakorlatoknak kölcsönösen elfogadott szerződésen kell alapulniuk, amely lefekteti a felek jogait és kötelelességeit, a gyakorlat céljait, relevanciáját, valamint a gyakorlók által a jövőben hasznosítható előnyeit.
4. A tagállamoknak és az oktatási intézményeknek konzultálniuk kell a szociális partnerekkel, hogy olyan tantervek jöjjenek létre, amelyek lehetővé teszik a fiatalok számára az önfejlesztést, és amelyek többek között gyakorlati tapasztalatok útján elsajátított releváns ismeretekkel és átadható készségekkel fegyverzik fel őket különböző területeken.
5. A tagállamoknak az Európai Unióval együttműködve létre kell hozniuk a szociális garanciák keretét, amely lehetőséget adna minden munkanélküli és dolgozni akaró fiatalnak az elhelyezkedésre vagy további képzésekre megszerzésére, illetve pénzügyi és technikai segítséget nyújtana az önfoglalkoztatást választók számára.

A megkülönböztetés elleni küzdelem

1. A meglévő eszközöket használni kell és meg kell erősíteni, hogy ösztönözhető a hátrányos helyzetű és a munkanélküli fiatalok kompetenciaközpontú mobilitását az egész életen át tartó tanu-

lás programján és a Fiatalok lendületben programon, valamint az Európai Szociális Alapon keresztül.

2. A kollektív megkülönböztetés elkerülése érdekében a közszféra számára elő kell írni, hogy foglalkoztatást (például munkát vagy szakmai gyakorlatot) biztosítson a kevesebb lehetőséggel rendelkezőknek, az egyéni megkülönböztetés elleni küzdelemhez pedig meg kell erősíteni az egyén jogait (például világos és a célközönségre szabott nyelvezet használatával, a fiatalok sajátos szükségleteinek figyelembevételével, valamint mentorhálózattal, amely útmutatást és támogatást adhat a hátrányos helyzetű fiataloknak).
3. Az egyes csoportok közötti egyenlőség megvalósítása és a legjobb gyakorlatok meghatározása érdekében biztosítani kell, figyelemmel kell kísérni és értékelni kell a megkülönböztetés elleni jogszabályok tagállami végrehajtását.
4. Az emberi jogokkal kapcsolatos oktatást be kell vezetni mind a formális, mind pedig a nem formális oktatási rendszerekbe a nemzeti és európai szinten meglévő eszközök és módszertani megközelítések (például az egész életen át tartó tanulás programja és a Fiatalok lendületben program) használatával annak érdekében, hogy a megkülönböztetés látványosabban és hosszú távon csökkenjen.
5. A különösen a nemi alapú és a többszörös megkülönböztetés elleni, a formális és a nem formális oktatásban és képzésben zajló küzdelmet célzó hatékony politikák számára fenntartható és megfelelő finanszírozást kell biztosítani ahhoz, hogy valóra válthassák a jogok teljes körű élvezetét, és eközben a fiatalokra, az ifjúsági munkára és az ifjúságpolitikára kell összpontosítani, az irányítást pedig a fiataloknak és a döntéshozóknak kell végezniük.

A fiatalok részvétele a társadalmi párbeszédben

1. Az Európai Uniónak és a tagállamoknak lehetőséget kell adniuk a fiatalok számára arra, hogy részt vegyenek a foglalkoztatás- és szociálpolitikákhoz kapcsolódó nyilvános vitákban és hogy használják a meglévő kommunikációs csatornákat, ezáltal pedig ugyanannyi teret kell biztosítaniuk nekik is mint másoknak.
2. Az Európai Uniónak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti ifjúsági tanácsok és más ifjúsági szervezetek, valamint a fiatalok részt vehessenek a társadalmi párbeszédben. Ehhez minden szinten és a foglalkoztatás- és szociálpolitikához kap-

csolódó valamennyi folyamatban meg kell erősíteni és fenntarthatóvá kell tenni a strukturált párbeszédet (pl. ifjúsági tanácsadó testületek létrehozása révén).

3. Az EU-nak, a tagállamoknak és a civil társadalomnak különleges figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy a szervezeteken kívüli és a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokat bevonják a társadalmi párbeszédbe. Ehhez saját környezetükben kell szélesebb körben tájékoztatást nyújtani számukra különböző módokon (például a nem formális oktatáson keresztül és a fiatalok képviseleti struktúráiban meghatározott fókuszcsoportokban).
4. Az, hogy a fiatalok széles körűen és aktívan vegyenek részt a társadalmi párbeszédben, elérhető átfogó oktatással és szerepvállalás növelésével, tájékoztató programokkal és kampányokkal, olyan jogi kerettel, amely biztosítja, hogy a fiatalok egyenlő mértékben részt vehessenek a formális demokratikus folyamatokban, valamint a választójogi korhatár leszállításával.
5. A tagállamoknak a globális polgárságra neveléssel és a formális oktatási intézményekben működő aktív diákdemokráciával kell megteremteniük a feltételeket ahhoz, hogy a fiatalok befolyásolhassák a társadalmi párbeszédet, a nyilvános vitákat és a szakpolitikai eredményeket.

A magánélet és a munka összehangolása

1. Az Európai Uniónak és tagállamainak gondoskodniuk kell arról, hogy megfelelő mennyiségű, színvonalas gyermekgondozási intézmény álljon a polgárok rendelkezésére, amelyek igazodnak a gyermekek és a szülők igényeihez (például a munkahelyeken és az oktatási intézményekben nyújtott szolgáltatásokat kell bevezetniük, amelyek a munkaidőhöz alkalmazkodnak).
2. Az EU-nak és a tagállamoknak meg kell határozniuk, melyek a magánélet és a munka összehangolásának legjobb gyakorlatai, és ezeket közzé kell tenniük annak érdekében, hogy ezek alkalmazására sarkallják a munkavállalókat és a szakszervezeteket.
3. A tagállamoknak jobb hozzáférést kell biztosítaniuk a szociális támogatásra, a családi juttatásokra, az egészségügyi ellátási lehetőségekre és a munkaügyi szabályozásra vonatkozó információkhoz és a tanácsadáshoz (például egyablakos tájékoztató és tanácsadói szolgáltatások révén).
4. Az Uniónak és a tagállamoknak ösztönözniük kell a munkafeltételek rugalmasságát és a biztonságát (a rugalmas biztonságot) – például

a különböző csoportokban történő munkavégzést, az otthoni munkavégzést, a (nemzetközi) munkahelyi mobilitást, a rész-munkát, a tanulmányi szabadságot, az alkotói szabadságot, valamint a fizetett és az önkéntes munka ötvözését.

5. Az EU-nak és a tagállamoknak ki kell dolgozniuk az apasági szabadság normáit, és ösztönözniük kell, hogy az apák is szülői szabadságra menjenek (annak biztosítása érdekében, hogy az apák valóban kihasználják a szülői szabadság át nem ruházható idejét).

Az ifjúsági munka szerepe

1. A tagállamoknak be kell vonniuk az ifjúságsegítőket és az ifjúsági szervezeteket a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos valamennyi intézkedés kidolgozásába és végrehajtásába.
2. Javítani kell az ifjúsági munka minőségét és növelni kell a részvételi lehetőségeket a képzési lehetőségek, valamint a társaktól való tanulás fejlesztése és támogatása révén a fiatalok érdekeinek jobb képviselése, valamint a társadalmi problémákra – például az ifjúsági munkanélküliségre – adandó kreatív megoldások nyújtása érdekében.
3. Az oktatási intézményeknek kreditpontokkal, akkreditációval és a tanulási struktúrákban az időbeli rugalmasság lehetővé tételével (például az ifjúsági munkára kivehető szabadsággal) kellene elismerniük az ifjúsági munka által létrehozott többletértéket.
4. Az ifjúsági munkának képessé kell tennie a fiatalokat arra, hogy kompetenciáikat prezentálni tudják, és olyan eszközök birtokába kell juttatnia őket, amelyek révén e kompetenciák felismerhetővé válnak. A felismeréshez szükséges eszközöknek világos szerkezetet kell adni, és azokat egyértelmű tartalommal kell megtölteni, amely illeszkedik a munkaerőpiac elvárásaihoz.
5. A tagállamoknak együtt kell működniük valamennyi érdekelt féllel – többek között a fiataloknak és a munkaadóknak nyújtott tanácsadásban részt vevőkkel – az ifjúsági munka révén elsajátított készségek és kompetenciák láthatóságának és ismertségének növelése, valamint a munkaerőpiac általi elismerése érdekében.

A MAGYAR ELNÖKSÉG ÁLTAL A FIATALOK FOGLALKOZTATÁSÁVAL KAPCSOLATBAN SZERVEZETT EURÓPAI UNIÓS IFJÚSÁGI KONFERENCIA EREDMÉNYEI

Gödöllő/ Budapest, Magyarország, 2011. március 2–4.

Az Európai Unió Tanácsa állásfoglalást fogadott el az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018). A dokumentum meghatározza az Európai Unió ifjúságpolitikájának fő területeit, továbbá a fiatalok és a döntéshozók között az európai ifjúságpolitika kérdéseiről folytatandó párbeszéd kialakítására hív fel. A strukturált párbeszéd eszköz annak biztosítására, hogy a fiatalok véleményét figyelembe vegyék az uniós ifjúságpolitika meghatározása során.

A Spanyolország, Belgium és Magyarország alkotta elnökségi trió közösen döntött arról, hogy a trió 18 hónapos elnöksége alatt, azaz 2010–ben és 2011 első félévében a strukturált párbeszéd témája a fiatalok foglalkoztatása legyen.

A konzultációk első fázisa a Jerezben tartott európai uniós ifjúsági konferenciával zárult, amelyen az ifjúság küldöttei és a tagállamok főigazgatói a nemzeti konzultációk alapján közösen prioritásokat határoztak meg a fiatalok foglalkoztatását illetően.

A konzultáció második fázisa a Jerezben tartott európai uniós ifjúsági konferencia következtetéseiben megfogalmazott prioritásokkal kapcsolatban a fiatalok által tett ajánlásokra összpontosított.

A belgiumi Leuvenben tartott európai uniós ifjúsági konferencia résztvevői 40 ajánlást dolgoztak ki a fiataloknak a foglalkoztatás és a foglalkoztathatóság területét érintő szükségleteivel kapcsolatban, tovább finomítva a nemzeti konzultációk eredményeit.

A nemzeti konzultációk harmadik fázisának az volt a célja, hogy – tovább foglalkozva a Leuvenben tartott európai uniós ifjúsági konferencia ajánlásaival – kikristályosítsa a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos központi kérdéseket. A konzultációk e szakaszában a fiatalok konkrét javaslatokat tettek azon nehézségek megoldására, amelyekkel a fiatalok a munkaerőpiacra való belépéskor szembesülhetnek.

A magyar elnökség által 2011. március 1. és 4. között Gödöllőn és Budapesten megrendezett európai uniós ifjúsági konferencián az ifjúság küldöttei és a főigazgatók az alábbiak szerint véglegesítették a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos legfontosabb témákra vonatkozó konkrét ajánlásokat és javaslatokat:

Együttes következtetések

Ajánlás

Az életpálya–központú képzés és a pályaorientáció alapvetően fontos ahhoz, hogy a fiatalok nagyobb mértékben tisztában legyenek a munkaerő–piaci követelményekkel, és felkészültek legyenek a munka világára, akár az alkalmazottként történő elhelyezkedést, akár a vállalkozói tevékenységet választják. Ennélfogva az oktatás minden szintjébe integrálni kell az életpálya–központú képzést és a pályaorientációt.

Javasolt intézkedések:

Konzultációs intézmények létrehozása, amelyek elsődlegesen pálya-választási tanácsadással foglalkoznak az oktatási struktúrák keretén belül, valamint párbeszédet folytatnak az érintett érdekelt felekkel, hogy a fiatalokat kellő és releváns tanáccsal tudják ellátni. Nemzeti szintű programok létrehozása, amelyek felhívják a figyelmet arra, hogy minden egyes állás fontos a társadalom valamely ágazata, és főleg az ifjúságpolitika szempontjából, és rámutatnak, hogy minden állás szükséges, és társadalmi értékkel bír. Olyan intézkedések bevezetése, amelyek elősegítik a vállalkozások és az oktatási intézmények helyi szintű együttműködését, amelynek célja munkatapasztalat biztosítása a fiatalok számára. Nemzeti verseny kiírása fiatal vállalkozóknak, a nyertes pályázatok megvalósításához pedig pénzügyi támogatás nyújtása. Olyan szakpolitikák végrehajtása, amelyek által az aktívan munkát kereső fiatalok bizonyos idejű munkanélküliséget követően állást kaphatnak, munkatapasztalatot szerezhetnek vagy képzésen vehetnek részt.

A fiataloktól várható lépések:

A fiataloknak fel kell hívniuk oktatási intézményeik figyelmét arra, hogy nem állnak rendelkezésükre információk az oktatási, foglalkoztatási és vállalkozási lehetőségekről. Az érdekelt feleknek, főként a

diák– és ifjúsági szervezeteknek demokratikus alapon mobilizálniuk kell a fiatalokat a különböző konzultatív szervezetekben. A fiatalok részvételét ifjúsági képviselői struktúrákkal kell megvalósítani például kampányok, lobbitevékenység és a munkaerő–piaci követelményekről tájékoztató projektek útján. A diák– és ifjúsági szervezeteknek képzéseket kell szervezniük a pályaorientációval és tanácsadással kapcsolatos témákban.

Ajánlás

Alapvető fontosságú, hogy a munkaerőpiacra belépő fiatalok jogait testre szabott szakpolitikai intézkedések és magas szintű ellenőrzési mechanizmusok védjék. Ennek egyúttal a munkával töltött életciklus egésze alatt érvényesülnie kell. Mivel a szakmai gyakorlatok a munkaerőpiacra való átlépés hasznos eszközei, oktatási értékük garantálása érdekében ki kell dolgozni azok minőségbiztosítási keretét.

Javasolt intézkedések:

A szakmai gyakorlatok színvonalának szabályozása, értékelése és megfigyelése olyan jogilag kötelező erejű uniós jogszabályi keret létrehozása révén, amelynek célja a szakmai gyakorlatokkal való visszaélések megakadályozása. Ennek a keretnek biztosítania kell az alábbiakat:

- a szakmai gyakorlat feltételeit lefektető írásbeli szerződés;
- a gyakorlat nem helyettesíti a fizetett munkát;
- egyenre szabott mentorálás;
- a képzési idő teljes letöltése;
- tisztességes javadalmazás;
- a gyakornokok munkakörülményeit vizsgáló szervek felállítása és megerősítése;
- a munkaszerződéshez jutás támogatása a képzést követően.

Pénzügyi támogatási lehetőségek kidolgozása az olyan szervezeteknek, amelyek színvonalas szakmai gyakorlati lehetőségeket kínálnak a fiataloknak. A minőségbiztosítási keret megvalósítása érdekében az oktatási intézmények és a szakmai gyakorlatot kínáló szervezetek közötti partnereség ösztönzése. A különböző tagállamokban kínált szakmai gyakorlati lehetőségeket tartalmazó uniós adatbázis létrehozása, amely a korábbi gyakornokoktól származó értékelést is tartalmaz.

A fiataloktól várható lépések:

A fiatalok hozzájárulhatnak az intézkedésekhez azáltal, hogy értéklik egy adott vállalkozásnál folytatott szakmai gyakorlatukat, utat mutatva ezáltal a potenciális gyakornokoknak.

A fiataloknak és az ifjúsági szervezeteknek a bevált gyakorlatok megosztásával szélesebb körben kell felhívniuk a figyelmet a színvonalas szakmai gyakorlatok kérdésére.

Az ifjúsági szervezeteknek bátorítaniuk kell a fiatalokat, hogy vegyenek részt a szakszervezetek és a szakmai szervezetek munkájában.

A szakmai gyakorlatok minőségbiztosítási kerete által kifejtett hatás fokozása érdekében az ifjúsági szervezeteknek együtt kell működniük más egyesületekkel, szervezetekkel és releváns ifjúsági fórumokkal.

A jogi keretről a szakszervezeteknek és az ifjúsági szervezeteknek kell megadni a szükséges információkat a gyakornokoknak, akik így jobban tisztában lehetnének a jogaikkal és kötelességeikkel.

Ajánlás

Fontos minden fiatal számára biztosítani – formális és nem formális oktatási keretek között egyaránt – a munkaerőpiacra kapcsolatos, ifjúságbarát, innovatív és a figyelmet megragadó információk elérhetőségét és az életpálya–központú támogatás igénybevételének a lehetőségét. Ennélfogva az érintett szereplőket – így az ifjúságsegítőket, a pályaválasztási tanácsadókat és a képesített tanárokat – el kell ismerni a releváns támogatás fontos forrásaiként.

Javasolt intézkedések:

Testre szabott képzés nyújtása szakosodott ifjúságsegítő, tanárok és pályaválasztási tanácsadók részére a foglalkoztatással kapcsolatos tájékoztatás és pályaválasztási tanácsadás terén.

Az iskolákban nagyobb teret, több időt és támogatást kell biztosítani az ifjúságsegítő és a pályaválasztási tanácsadók számára.

A vállalkozások és az oktatási intézmények közötti partnerségek ösztönzése magas színvonalú gyakornoki programokat lehetővé tevő struktúrák biztosítása révén.

A fiataloknak nyújtott képzések részévé kell tenni a munkavállalóktól kapott gyakorlati tájékoztatást, amelyek által a fiatalok elsajátíthatják azokat az ismereteket és kompetenciákat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy munkát találjanak.

Az életpálya–orientáción alapuló támogatással foglalkozó szemináriu-

mok szervezése, amelyek segítik az ifjúsági szervezetek és a tagállami foglalkoztatási szolgálatok közötti európai szintű együttműködést.

Ajánlás

Az informális szervezetek nagy szerepet játszanak a nem formális oktatás, az informális tanulás és a tágabb mobilitási lehetőségek nyújtásában a formális oktatási kereteken kívül. Ennélfogva lényeges ezek fenntartható, hosszú távú pénzügyi támogatása ahhoz, hogy felruházhassák a fiatalokat olyan készségekkel és kompetenciákkal, amelyek révén aktív polgárokká válhatnak, valamint hogy megkönnyíthessék belépésüket a munkaerőpiacra; ez fontos lépés az Európa 2020 stratégia céljainak elérése és a versenyképes, tudásalapú és fenntartható Európa létrehozása szempontjából.

Javasolt intézkedések:

A Fiatalok lendületben program pénzügyi megerősítése és önálló programként való folytatása, kiemelt feladatként kezelve az alábbiakat: felhasználóbarát jellegének, rugalmasságának, valamint inkluzivitásának az erősítése, hogy a programot valamennyi fiatal igénybe vehesse.

Az egyes projekteken alapuló anyagi támogatás helyett az ifjúsági munka fenntartható és hosszú távú pénzügyi támogatásának kidolgozása az ifjúsági szervezetekkel folytatott folyamatos párbeszéd keretében.

A nem formális oktatás finanszírozásával kapcsolatban a különböző tagállamokban bevált legjobb gyakorlatok összegyűjtése és terjesztése.

A nem formális oktatás akkreditációs rendszerének létrehozása, amelynek segítségével azonosítani lehet a nem formális oktatást nyújtó szervezeteket, például az ifjúsági szervezeteket, és el lehet ismerni munkájukat.

A fiataloktól várható lépések:

A fiatalok önkéntes tevékenységekkel járulhatnak hozzá az ifjúsági szervezetek pénzügyi fenntarthatóságához.

Ajánlás

A szakmai élet és a személyes szükségletek közötti egyensúly lehetővé teszi a fiatalok számára, hogy maradéktalanul kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket mind a munkaerőpiacon, mind magánéletükben. A

fiataloknak fokozott önkéntes rugalmasságra és biztonságra, valamint a szükséges forrásokhoz való garantált hozzáférésre van szükségük ahhoz, hogy a foglalkoztatást további tanulmányokkal, képzéssel és önkéntes tevékenységekkel tudják kombinálni, és össze tudják egyeztetni a családi élettel.

Javasolt intézkedések:

A szociális biztonsági intézkedések javítása annak ösztönzése céljából, hogy a munkaadók és a munkavállalók alkalmazzák a rugalmas munkaszervezés különböző formáit, különösen a távmunkát, a részmunkát, a megosztott foglalkoztatást és az otthoni munkavégzést.

Szakképzett személyzet által üzemeltetett, rugalmas és megfizethető gyermekgondozási létesítmény többféle típusának biztosítása a munka- és lakóhelyeken, illetve az oktatási intézményekben.

Strukturált, a szociális partnereket is bevonó párbeszéd–mechanizmusok bevezetése a fiatalok által igénybe vehető rugalmas munkaszervezési formák rendszeres értékelésére, és az ennek során kapott eredmények nyilvánosságra hozatala és terjesztése.

Tájékoztató kampányok indítása, amelyekkel ösztönözni lehet a fiatal családokat, hogy a magánéletben és a munkában felmerülő feladatokat rugalmas munkaszervezési formák alkalmazásával egyenlő arányban osszák meg.

A fiataloktól várható lépések:

A fiataloknak és az ifjúsági szervezeteknek aktívan részt kell venniük a társadalmi párbeszédben, így javítva a helyi, nemzeti és európai szintű hatóságokkal folytatott együttműködést. A fiataloknak és az ifjúsági szervezeteknek nyomatékosítaniuk kell, hogy a rugalmas munkaszervezés bizonyos formái azok számára is ideálisak lehetnek, akik pillanatnyi élethelyzetükből (pl. távolság, betegség vagy terhesség) fakadóan nem tudnak elhelyezkedni a „hagyományos” munkaerőpiacon. Ezekről tájékoztatniuk kell más fiatalokat, ezáltal is hozzájárulva a munkaerő számának növeléséhez. Általánosságban a fiataloknak és az ifjúsági szervezeteknek részt kell venniük a rugalmas biztonsággal kapcsolatos vitákban, és ki kell állniuk saját érdekeikért. Ők fogják használni a meglévő lehetőségeket, mind, ami a rugalmasságot, mind pedig, ami a biztonságot illeti, így ezek ösztönzése is az ő felelősségük. A fiataloknak és az ifjúsági szervezeteknek rendszeres értékeléseket kell kezdeményezniük az ifjúsággal kapcsolatos kutatásokban való részvétel érdekében, ami helyi szintű információcseréhez és a számukra hasznos jó gyakorlatok terjesztéséhez vezethet.

Ajánlás

A mobilitás minden fiatal esetében fontos a személyes és a szakmai fejlődés szempontjából jelentős kompetenciák elsajátítását tekintve. Az Európa 2020 stratégia, különösen pedig a „Mozgásban az ifjúság” elnevezésű kiemelt kezdeményezés összefüggésében a mobilitási lehetőségekhez való egyenlő hozzáférés a szociális, kulturális, politikai és adminisztratív akadályok elhárítása révén valósul meg.

Javasolt intézkedések:

Új, ifjúságbarát médiakommunikációs eszköz létrehozása a mobilitási lehetőségekkel, valamint a mobilitás során elsajátított kompetenciák és nemzetközi készségek értékével kapcsolatos, széles körű tájékoztatás nyújtása céljából, európai és nemzeti szinten egyaránt, meglévő (ifjúsági kérdésekkel foglalkozó) intézményeken, kezdeményezéseken, programokon és ifjúsági szervezeteken keresztül.

Az Európai Unió és a szomszédos országok között szabad – vízumakadályoktól mentes – részvétel biztosítása a formális és a nem formális ifjúsági mobilitásban, továbbá az önkéntes csereprogramokban és projekteken.

Folytatni kell azon gazdasági akadályok lebontását, amelyek gátolják a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokat abban, hogy részt vegyenek az uniós mobilitási programokban. Ennek módja kiegészíteni a jelentkezési eljárást a jelentkező anyagi körülményeinek vizsgálatával vagy további pénzügyi támogatást nyújtani.

Egy Európai Foglalkoztatási Szolgálat létrehozása, amely az álláskeresés támogatásával és a járulékos eljárások során nyújtott segítséggel (például a lakhatás és a biztosítási eljárások terén nyújtott, valamint nyelvi jellegű támogatások) ösztönzi a fiatalok foglalkoztatási mobilitását.

Ajánlás

Az ifjúságsegítő olyan készségekkel és kompetenciákkal ruházzák fel a fiatalokat, amelyek fontosak a foglalkoztatás, az oktatás, valamint a szociális és a személyes fejlődés szempontjából. Az ifjúsági munkának a formális oktatás fontos kiegészítőjeként való elismerése minden szinten megköveteli az ifjúsági szektor, az oktatási intézmények, a munkaadók és a hatóságok közötti együttműködést.

Javasolt intézkedések:

Stratégiai megközelítés kidolgozása az ifjúsági munka, valamint az

ifjúsági munka és az önkéntes tevékenységek során elsajátított kompetenciák elismerésére vonatkozóan – hasonlóan ahhoz, ahogy az európai szinten a Youth Pass összefüggésében történik. Ennek keretében ösztönözni kell a fiatalokat és tájékoztatni kell őket arról, hogy miként prezentálhatják a legjobb módon ezeket a kompetenciákat a lehetséges munkaadók előtt.

Az önkéntesekre vonatkozó jogi keret kidolgozása, amelynek része az önkéntesség jogokon alapuló megközelítése. E keretnek el kell ismernie mind az önkéntes ifjúsági vezetőket, mind pedig a fizetett ifjúságsegítőket.

A formális oktatásban időt és szervezeti rugalmasságot kell biztosítani arra, hogy a fiatalok részt vehessenek az ifjúsági munkában (például nemzetközi mobilitási programokban és helyi ifjúsági kezdeményezésekben) vagy vezethessenek ilyen munkát.

Meg kell teremteni a munkaerőpiac szereplői és az ifjúsági munkát végzők közötti cserelhetőségek mechanizmusait annak érdekében, hogy felépüljön egy kölcsönös érdekeken alapuló közös folyamat.

Valamennyi szinten biztosítani kell az ifjúsági munka fenntartható pénzügyi mechanizmusait különböző programok – uniós szinten például a Fiatalok lendületben program – révén, valamint más jellegű források, például létesítmények és közlekedési lehetőségek biztosításával.

A fiataloktól várható lépések:

A fiataloknak és az ifjúsági szervezeteknek olyan önértékelési eszközöket kell kidolgozniuk, amelyekkel az ifjúsági vezetők és az ifjúságsegítők érdemi módon adhatnak képet készségeikről és kompetenciáikról.

Az ifjúsági szervezeteknek ösztönözniük kell különböző tevékenységeket (például munkaértekezletek) végrehajtását, amelyek hozzájárulnak az információk terjesztéséhez és felhívják a figyelmet az ifjúsági munka, az önkéntesség és a nem formális oktatás fontosságára. Általánosságban az ifjúsági munkában érintett minden szereplőnek el kell ismernie az együttműködés jelentőségét.

Ajánlás

Az uniós programok és alapok meglévő és új generációi fontos eszközök a tanulmányi mobilitás és a tanulás egyéb formáinak előmozdítása szempontjából, valamint annak érdekében, hogy a fiatalok munkaerő-piaci lehetőségei növekedjenek. Ennélfogva létfontosságú, hogy ezek valamennyi fiatal előtt nyitva álljanak,

különös figyelemmel a megkülönböztetést elszenvedő fiatalokra. Ezeket a programokat meg kell erősíteni és tovább kell fejleszteni annak érdekében, hogy tovább javuljon a fiatalok képessége arra, hogy érvényesítsék emberi jogait.

Javasolt intézkedések:

A (formális és nem formális) emberi jogi oktatás ösztönzése annak érdekében, hogy valamennyi fiatal megismerje ezeket a jogokat és képes legyen az érvényesítésükre.

Önálló ifjúsági programot kell létrehozni a megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében, valamint ösztönözni kell minden fiatal munkaerő-piaci és társadalmi befogadását.

A megkülönböztetés elleni politikák és európai uniós programok tagállami végrehajtásának biztosítása, nyomon követése és értékelése annak érdekében, hogy a fiatalok egyenlő lehetőségekkel rendelkezzenek.

Az uniós pénzeszközök és programok hozzáférhetővé tétele a fiatalok és az ifjúsági szervezetek számára, továbbá olyan támogatási struktúrák kialakítása, amelyek segítenek az ifjúsági szervezeteknek az ilyen finanszírozások megpályázásában.

Annak biztosítása, hogy a megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében minden fiatalot nézőpontjaikkal együtt figyelembe vegyenek a Fiatalok Lendületben Program következő generációjának kidolgozásakor.

A 2011-BEN MEGRENDEZETT ÖTÖDIK EURÓPAI IFJÚSÁGI HÉT STRUKTURÁLT PÁRBESZÉDRŐL SZÓLÓ FÓRUMÁNAK EREDMÉNYEI

2009 novemberében az Európai Unió Tanácsa elfogadta az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018) szóló állásfoglalást. Ebben a dokumentumban fektették le a fiatalokkal és az ifjúsági szervezetekkel folytatott strukturált párbeszéd alapelveit, azzal a céllal, hogy a fiatalok véleményét is figyelembe vegyék az EU ifjúságpolitikájának alakításakor.

Spanyolország, Belgium és Magyarország trió elnöksége során a fiatalok foglalkoztatását jelölték meg a strukturált párbeszéd átfogó tematikus prioritásaként. Többlépcsős konzultációs folyamatot hoztak létre európai és tagállami szinten. A folyamat az EU Ifjúsági Konferenciák köré épült az Európai Irányítóbizottság valamint a nemzeti munkacsoportok aktív bevonásával.

A strukturált párbeszéd első ciklusa során a nemzeti munkacsoportok nagyon elkötelezettek voltak a folyamat iránt, és jelentős mértékben hozzájárultak az EU-s ifjúságpolitika fejlesztéséhez.

A strukturált párbeszédéről szóló fórumot azzal a céllal szervezte meg az Európai Bizottság a 2011-es Európai Ifjúsági Hét során, hogy a résztvevők ajánlásokat fogalmazzanak meg a folyamat jövőbeli fejlesztése céljából. A nemzeti munkacsoportok ifjúsági delegáltjai és az ifjúsági ügyekért felelős minisztériumok képviselői kaptak meghívást az eseményre. A résztvevők közös műhelyek alkalmával vitatták meg a folyamat eredményességét, majd megfogalmazták ajánlásait az alábbi témakörök szerint.

A konzultációs folyamat sajátosságai

Ütemezés

- Az Európai Irányítóbizottságnak pontos menetrendet és egyértelmű célokat kell meghatározni a nemzeti munkacsoportok számára a 18 hónapos periódusra vonatkozóan. Ennek a trió elnökség kezdetét jóval megelőzően meg kell történnie.
- Az Európai Irányítóbizottság jelenlegi és jövőbeli tagjainak hozzá kell látnia a közös munkához a trió elnökség kezdetét megelőzően

legalább egy évvel. Így időben meghatározhatják a menetrendet, a prioritásokat, a célkitűzéseket és az elvárt eredményeket.

- Az Európai Irányítóbizottságnak az EU Ifjúsági Konferenciát megelőzően, a lehető legkorábbi időpontban kell meghatározni a vezérkérdéseket. Amennyiben a kérdések nem kapcsolódnak közvetlenül az előző Ifjúsági Konferenciához, akkor legalább hat hónappal a konferenciát megelőzően kell kialakítani a kérdéseket.
- Az optimális felkészülés érdekében mindig elegendő időt kell biztosítani a konzultációkra, amelyeket a soron következő EU Ifjúsági Konferenciát jóval megelőzően kell lefolytatni (legalább 3–5 hónappal korábban).
- A nemzeti konzultációs időszakokat lehetőleg ne ünnepi és pihenő időszakra tervezzék.

A konzultáció formája és stratégiája

- Az Európai Irányítóbizottságnak meg kell határozni a fő irányvonalakat a nemzeti munkacsoportok számára. Az iránymutatásnak tartalmaznia kell a bevált gyakorlatokat a stratégiára, a módszertanra és a konzultációra vonatkozóan is. Ezáltal biztosítható, hogy a konzultációk során a nemzeti munkacsoportok a fiatalok minél szélesebb körét elérjék. Továbbá a munkacsoportok így képessé válnak arra, hogy a saját eredményeiket megfelelő módon összesítsék, elemezzék és össze is foglalják.
- Az Európai Irányítóbizottságnak iránymutatást kell adnia a nemzeti munkacsoportok számára, hogy a konzultációkat hogyan vigyék közelebb a fiatalok nyelvezetéhez. A konzultációk vezérkérdései legyenek egyszerűbbek és konkrétabbak.
- A nemzeti munkacsoportok számára lehetőséget kell teremteni az egymás közötti kommunikációra és a tapasztalatok megosztására európai szinten. A tapasztalatcsere érdekében a munkacsoportok számára évente szükséges egy-egy találkozót szervezni.
- Az Európai Unió és a tagállamok alakítsanak ki egy struktúrát, amely lehetővé teszi, hogy a nemzeti munkacsoportok fél évvel a trió elnökség befejezése után találkozhassanak. Ezen a találkozón megoszthatják egymással, hogyan sikerült az előző ciklus eredményeit tagállami szinten hasznosítani, és a gyakorlati eredmények nyomon követésére is lehetőség nyílik.
- A strukturált párbeszéd alapeszméjét jobban kell támogatni tagállami szinten. Elő kell segíteni a nemzeti munkacsoportok érvényesülését annak érdekében, hogy hatékonyabban és önálló módon

tudják fejleszteni a strukturált párbeszéd folyamatát, a nemzeti sajtóságokat is figyelembe véve.

- A nemzeti munkacsoportok feladata, hogy a nemzeti sajtóságoknak megfelelően alakítsák a kommunikációs stratégiájukat és a konzultációs kérdéseket. A különböző célcsoportokhoz kell igazítani ezeket, a hátrányos helyzetű fiatalokat is figyelembe véve.
- A strukturált párbeszéd minden egyes fázisa során biztosítani kell a konzultáció folyamatosságát. Ezzel összhangban a nemzeti munkacsoport munkájának folytonosságára is ügyelni kell, csakúgy, mint arra, hogy az összes EU Ifjúsági Konferencián képviseltesse magát a testület.
- Az Európai Irányítóbizottságnak és a nemzeti munkacsoportoknak gondoskodnia kell arról, hogy a meglévő kutatási és szakmai eredményeket is integrálják a folyamatba. Ennek köszönhetően nagyobb lehet a strukturált párbeszéd relevanciája.

A strukturált párbeszéd pénzügyi támogatása

- A strukturált párbeszéd célkitűzéséhez megfelelő anyagi forrásokat kell rendelni.
- Biztosítani kell a megfelelő pénzügyi erőforrásokat ahhoz, hogy állandó stáb gondozhassa a strukturált párbeszéd folyamatát.
- A jelenleg futó Fiatalok Lendületben Programban és annak utód-programja kapcsán jelentős módosításokra van szükség. A pályázatokat összhangba kell hozni a strukturált párbeszéd folyamatával a pályázat beadási határidők, az elszámolható költségek (például a munkatársak kiadásai) és a társfinanszírozásként elszámolható költségek (a természetbeni hozzájárulások és az önkéntes munka elfogadhatása) terén.
- A tagállamoknak hozzá kell járulnia a nemzeti munkacsoportok működéséhez megfelelő pénzügyi támogatás vagy más erőforrások biztosítása révén. Így lehetőség nyílik arra, hogy a konzultációk során a fiatalok minél szélesebb körét elérjék, és a beérkezett eredményeket megfelelő módon tudják elemezni és összefoglalni.

A nemzeti munkacsoportok és a támogató struktúrák összetétele

- A nemzeti munkacsoportok és az Európai Irányítóbizottság közötti kommunikáció javítása érdekében az alábbi javaslatok születtek: a nemzeti munkacsoportoknak rendszeres visszajelzést kell adniuk az Európai Irányítóbizottságnak, az Európai Irányítóbizottság üléseinek jegyzőkönyvét el kell juttatni a nemzeti munkacsoport-

tokhoz, továbbá rendszeres találkozókat kell szervezni a nemzeti munkacsoportok és az Európai Irányítóbizottság tagjai között.

- Hatékonyabbá kell tenni a nemzeti és az európai szint közötti kommunikációt. Ennek érdekében az Európai Irányítóbizottságnak egyértelmű irányelveket kell meghatározni a kommunikáció csatornáit, gyakoriságát és módszertanát illetően. Ezeknek az irányelveknek tisztázni kell az érintettek kötelezettségeit is.
- Az Európai Irányítóbizottságnak létre kell hoznia és üzemeltetnie kell egy honlapot, amely felhasználó barát módon biztosítja a folyamatos információáramlást. Ezáltal lehetővé válik az információk és a bevált gyakorlatok megosztása a nemzeti munkacsoportok és az Európai Irányítóbizottság között. A honlapnak az alábbiakat kell tartalmaznia:
  - a folyamatot bemutató dokumentumok és háttéranyagok
  - az EU Ifjúsági Konferenciák eredményei
  - a különböző konzultációs folyamatok összefoglaló dokumentumai
  - virtuális tér a nemzeti munkacsoportok számára (például a nemzeti jelentések megosztására)
  - értékelések
  - naptár/ ütemezés
  - egyéb releváns dokumentumok és prezentációk
- A nemzeti munkacsoportoknak biztosítani kell, hogy a fiatalok és az őket képviselő szervezetek vagy személyek a konzultációs folyamat minden szakaszában véleményt nyilváníthassanak. Ez kiterjed a konzultáció tervezésére, valamint a végrehajtás és az értékelés szakaszára is.
- A folyamatos párbeszéd biztosítása érdekében az ifjúsági tanácsoknak kell a nemzeti munkacsoportokat vezetnie. A munkacsoportok tagsága kiegyenlített kell, hogy legyen az intézményi képviselők és a fiatalok képviselői között. Egyértelművé kell tenni a feladatmegosztást is. Ezt az ajánlást már tartalmazta *Az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről szóló tanácsi állásfoglalás* III. melléklete, amelyben a tagállamok felkérést kaptak, hogy hozzák létre a nemzeti munkacsoportokat. A munkacsoportokban többek között az ifjúsági területért felelős minisztériumok, a nemzeti ifjúsági tanácsok, a helyi és regionális ifjúsági tanácsok, az ifjúsági szervezetek képviselői, az ifjúsági munka területén tevékenykedők, különböző háttérű fiatalok valamint az ifjúságkutatók vehetnek részt. A tagállamokat arra ösztönzi ez az állásfoglalás, hogy – amenny-

nyben lehetséges – a munkacsoportokon belül a nemzeti ifjúsági tanácsoknak biztosítsanak vezető szerepet.

A strukturált párbeszéd láthatósága és nyilvánossága

- Növelni kell a strukturált párbeszéd láthatóságát az interneten és a közösségi médiában egyaránt. A strukturált párbeszéd kommunikációja során közös arculati elemeket kell használni minden szinten.
- Minden nemzeti munkacsoportnak létre kell hoznia a saját kommunikációs stratégiáját.
- Az Európai Irányítóbizottságnak ifjúságbarát módon kell közzétennie az információkat és a vezérkérdéseket. A nemzeti munkacsoportoknak kell lefordítania ezeket a saját hivatalos nyelvükre.
- Az Európai Irányítóbizottságnak videókat és animációkat kell készítenie, amelyben a strukturált párbeszédet a fiatalok nyelvén magyarázzák el. A nemzeti munkacsoportoknak ezeket le kell fordítaniuk a saját hivatalos nyelvükre.
- A nemzeti munkacsoportoknak többféle kommunikációs csatornát kell használnia, annak érdekében, hogy a fiatalok különböző csoportjait el tudják érni.

A strukturált párbeszéd folyamatának kibővítése

- Az Európai Unió tagállamait, az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) országait és a tagjelölt országokat fel kell kérni, hogy osszák meg a bevált gyakorlatokat, arra vonatkozóan, minként lehet bevonni a fiatalokat a róluk szóló döntések meghozatalába. Az egyes országokban különböző modelleket lehet alkalmazni a strukturált párbeszéd lebonyolítása során. Fontos a nyitott hozzáállás ahhoz, hogy a jó példákat megoszthassák egymással a folyamat résztvevői.
- A nemzeti konzultációk adják a strukturált párbeszéd központi elemét. Mindemellett a nemzetközi ifjúsági szervezetek és más releváns szervezetek bevonása is hozzáadott értéket teremthet és segíthet a speciális célcsoportok elérésében.
- Mivel a strukturált párbeszéd témái többnyire tagállami hatáskörbe tartoznak, ezért a nemzeti parlamentek képviselőit, a minisztériumok képviselőit, valamint az ifjúsági és más területtel foglalkozó civil szervezetek képviselőit is fontos bevonni a konzultációba, és tájékoztatni őket a folyamatról. E célból érdemes a nemzeti munkacsoportnak egy szakértői hálózatot/platformot/csoportot létrehozni.
- Az Európai Parlament megfelelő bizottságait és frakcióközi munkacsoportjait, a Tanács különböző formációit és egyéb uniós ta-

nácsadói testületeket is tájékoztatni kell a strukturált párbeszédéről. A folyamat erősítése érdekében fontos az együttműködés és a visszajelzés ezen szervektől, mind a végső eredményekre, mind az EU Ifjúsági Konferenciák következtetéseire vonatkozóan.

A folyamat eredményeinek továbbvitele és nyomon követése

- Az Európai Irányítóbizottságnak, az elnökségnek és az Európai Bizottságnak is időt és lehetőséget kell biztosítania a strukturált párbeszéd folyamatának és eredményeinek továbbvitelére, nyomon követésére és értékelésére. Mindezt lehetővé kell tenni a konzultációk, az Európai Ifjúsági Konferenciák és az Európai Ifjúsági Hét során, valamint az EU ifjúsági jelentésben is.
- A strukturált párbeszéd eredményeinek végrehajtása és nyomon követése érdekében a nemzeti munkacsoportoknak folyamatosan konzultálnia és egyeztetnie kell az érintettekkel tagállami szinten.
- Az érintetteket minden szinten arra kell bátorítani, hogy a strukturált párbeszéd eredményeit és ajánlásait használják kiinduló pontként további projektek tervezésekor.
- Az Európai Irányítóbizottságnak, az elnökségnek, az Európai Bizottságnak és az Európai Ifjúsági Fórumnak kell európai szinten közvetítenie a strukturált párbeszéd eredményeit és ajánlásait a releváns partnerek és érintettek felé. Az is az ő feladatuk, hogy a különböző szakpolitikák fejlesztése során becsatornázzák az eredményeket európai és tagállami szinten egyaránt. Tagállami szinten ez a feladat a nemzeti munkacsoportokra hárul.
- Az Európai Bizottságnak az Európai Ifjúsági Portálon kell megjelenítenie a strukturált párbeszédrel kapcsolatos információkat és tapasztalatokat (jó példákat) arra vonatkozóan, hogyan lehet használni az eredményeket az érdekképviselő és a szakpolitikai döntéshozatal során. Emellett a jó gyakorlatokat is be kell mutatni annak kapcsán, hogyan lehet nyomon követni és értékelni az eredmények gyakorlati hasznosítását.

A strukturált párbeszéd folyamat átadása a következő trió elnökség országainak

- A nemzeti munkacsoportoknak lehetőséget kell biztosítani a fiatalok számára, hogy témákat javasoljanak a strukturált párbeszéd következő ciklusához, még a korábbi ciklus befejezése előtt. A témával kapcsolatban a Tanácsnak kell a végső döntést meghoznia, a jövődöbéli Európai Irányítóbizottság javaslata alapján.
- A konzultációk számát kétfőre kell csökkenteni, és ezeknek egy közös témára kell összpontosítaniuk. Ennek megfelelően a ciklus első EU Ifjúsági Konferenciája vezetné be a konzultációs folyamatot, és ezen határoznák meg az átfogó prioritáshoz kapcsolódó kérdéseket.
- A strukturált párbeszéd folyamatának eredményeit egy politikai szintű dokumentumban kell összegezni. Erről a ciklus elején meg kell állapodni.
- A nemzeti és az európai szint összekötése érdekében az Európai Irányítóbizottságnak továbbítani kell a visszajelzéseket és az eredményekre vonatkozó visszacsatolásokat a nemzeti munkacsoportok felé, bármely intézménytől is érkezzenek azok (akár az Európai Tanácstól, az Európai Bizottságtól vagy a nemzeti kormányoktól).

A strukturált párbeszéd folyamatának fejlesztése

- Nemzeti szinten az ifjúsági területtel foglalkozó más releváns kormányzati szerveket is be kell vonni a folyamatba. Így biztosítható, hogy amennyiben az adott szerv a fiatalokat érintő kérdésekkel foglalkozik, figyelembe vegye a konzultáció során felszínre kerülő véleményeket.
- Az Európai Ifjúsági Hét egyik központi témája a strukturált párbeszéd folyamata kell hogy legyen. Ennek során át kell tekinteni a folyamat szerkezetét, szerepét és céljait, csakúgy, mint a tematikus prioritásokat valamint azoknak a nemzeti prioritásokhoz való viszonyát.
- Az Európai Parlamentnek részt kell vennie a strukturált párbeszéd folyamatában, például az Európai Ifjúsági Hét során.
- A nemzeti munkacsoportoknak gyakrabban kell akár kétoldalú akár többoldalú informális találkozót szerveznie informális keretek között. Támogatni kell az erre irányuló kezdeményezéseket.
- A trió elnökség nemzeti munkacsoportjai a 18 hónapos periódus alatt legalább egy alkalommal szervezzenek találkozót a többi nemzeti munkacsoport számára.

FORRÁSOK

Az Európai Unió Tanácsának dokumentumai

- A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott állásfoglalás a fiatalok tájékoztatására vonatkozó közös célkitűzések végrehajtásáról (2005/C 141/03)
- A 2006. november 15-i 1719/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat létrehozta a 2007–2013-as időszakra a „Cselekvő ifjúság” programot
- A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás – A fiatalok részvételével és tájékoztatásával kapcsolatos közös célok megvalósítása a fiatalok aktív európai polgári szerepvállalásának ösztönzése érdekében (2006/C 297/02)
- A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás (2008. május 22.) a hátrányos helyzetű fiatalok részvételéről (2008/C 141/01)
- Az Európai Unió Tanácsának állásfoglalása az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés megújított keretéről (2010–2018)
- A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott állásfoglalása (2010. november 19.) az ifjúsági munkáról

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott állásfoglalása (2010. május 10.) a fiatalok aktív befogadásáról: a munkanélküliség és a szegénység elleni küzdelemlről

Az Európai Bizottság dokumentumai

- Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régi-

ók Bizottságának: A bizottság hozzájárulása az elméleti útkeresési szakasz munkájához és azon túl: D terv a Demokrácia, Dialógus és Diskusszió érdekében. (2005)

- Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: az oktatásban, a foglalkoztatásban és a társadalomban a fiatalok teljes körű részvételének elősegítéséről (2007.9.5)
- Az Európai Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az EU ifjúsági stratégiája – befektetés és érvényesülés elősegítése. Megújított nyílt koordinációs módszer a fiatalok előtt álló kihívások és lehetőségek kezelésére (2009)

Egyéb

<http://ec.europa.eu/youth/>

<http://www.youthfroum.org>

<http://www.eu2010.es>

<http://www.youth-eutrio.be/>

<http://eu2011.mobilitas.hu/>

<http://consilium.europa.eu>

<http://eur-lex.europa.eu>